

दुधौली नगरपालिका

स्थानीय राजपत्र

खण्ड २, सख्या २, दुधौलीबजार, आषाढ २६ गते, २०७६ साल

भाग १

दुधौली नगरपालिका

दुधौली नगरपालिका

नगरकार्यपालिकाको कार्यालयको सूचना

नेपालको संविधान अनुसूची ८ र ९ तथा स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ बमोजिम स्थानीय तहलाई तोकिएको अधिकार क्षेत्रभित्रका विषयमा दुधौली नगरपालिकाको नगरसभाले स्वीकृत गरेका तल लेखिए बमोजिमका ऐनहरू सर्वसाधारणको जानकारीको लागि प्रकाशन गरिएको छ ।

आर्थिक ऐन, २०७६

नगरसभाबाट स्वीकृत मिति: २०७६।०३।०९

प्रस्तावना:

दुधौली नगरपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७६/०७७ को अर्थ सम्बन्धी प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्नको लागि स्थानीय कर तथा शुल्क संकलन गर्ने, छुट दिने तथा अन्य आय संकलनको प्रशासनिक व्यवस्था गर्न वाञ्छनीय भएकोले, नेपालको संविधानको धारा २८८ को उपधारा (२) बमोजिम दुधौली नगरपालिकाको नगरसभाले यो ऐन बनाएको छ।

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ** : १) यो ऐनको नाम “दुधौली नगरपालिकाको आर्थिक ऐन, २०७६” रहेको छ।
२) यो ऐन दुधौली नगरपालिका क्षेत्रभित्र २०७६ श्रावण १ देखि प्रारम्भ हुनेछ।
२. **सम्पति कर** : १) नगरपालिकाको क्षेत्रभित्र अनुसूची (१) बमोजिम सम्पति कर लगाइने र असुल गरिनेछ।
३. **भूमि कर (मालपोत)** : १) नगरपालिका क्षेत्रभित्र अनुसूची १ बमोजिमको सम्पति करको दायराले नसमेटेको हकमा अनुसूची (२) बमोजिम भूमि कर (मालपोत) लगाइने र असुल गरिनेछ।
४. **घर जग्गा वहाल कर** : नगरपालिका क्षेत्रभित्र कुनै व्यक्ति वा संस्थाले भवन, घर, पसल, ग्यारेज, गोदाम, टहरा, छप्पर, जग्गा वा पोखरी पूरै वा आंशिक तवरले वहालमा दिएकोमा अनुसूची (३) बमोजिम घर जग्गा वहाल कर लगाइने र असुल गरिनेछ।
५. **व्यवसाय (अन्य) कर** : नगरपालिका क्षेत्रभित्र व्यापार, व्यवसाय वा सेवामा पुँजीगत लगानी र आर्थिक कारोवारका आधारमा अनुसूची (४) बमोजिम व्यवसाय कर लगाइने र असुल गरिनेछ।
६. **सवारी साधन कर** : नगरपालिका क्षेत्रभित्र दर्ता भएका सवारी साधनमा अनुसूची (५) बमोजिम सवारी साधन कर लगाइने र असुल गरिनेछ।
७. **विज्ञापन कर** : नगरपालिका क्षेत्रभित्र हुने विज्ञापनमा अनुसूची (६) बमोजिम

- विज्ञापन कर लगाइने र असूल गरिनेछ ।
८. **मनोरञ्जन कर** : नगरपालिका क्षेत्रभित्र हुने मनोरञ्जन व्यवसाय र सेवामा अनुसूची (७) बमोजिम मनोरञ्जन कर लगाइने र असुल गरिनेछ ।
 ९. **बहाल बिटौरी शुल्क** : नगरपालिका क्षेत्र भित्र आफुले निर्माण, रेखदेख वा संचालन गरेका अनुसूची (८) मा उल्लेख भए अनुसार हाट बजार वा पसलमा सोही अनुसूचिमा भएको व्यवस्था अनुसार बहाल बिटौरी शुल्क लगाइने र असूल गरिनेछ ।
 १०. **पार्किङ शुल्क** : नगरपालिका क्षेत्रभित्र कुनै सवारी साधनलाई पार्किङ सुविधा उपलब्ध गराए वापत अनुसूची (९) बमोजिम पार्किङ शुल्क लगाइने र असूल गरिनेछ ।
 ११. **सेवा शुल्क** : नगरपालिकाले निर्माण, संचालन वा व्यवस्थापन गरेका अनुसूची (१०) मा उल्लेखित स्थानीय पुर्वाधार र उपलब्ध गराइएको सेवामा सोही अनुसूचिमा व्यवस्था भए अनुसार शुल्क लगाइने र असुल गरिनेछ ।
 १२. **जडिवुटी, कवाडी र जिवजन्तु कर** : नगरपालिकाको क्षेत्र भित्र कुनै व्यक्ति वा संस्थाले ऊन, खोटो, जडीवुटी, वनकस (खर), कवाडी माल, प्रचलित कानून बमोजिम निषेधित जीवजन्तु बाहेकका अन्य मृत वा मारिएको जीवजन्तुको हाड, सी, प्वाखँ, छाला वा यस्तै प्रकृतिको वस्तुको व्यवसायीक उपयोग गरे बापत नगरपालिकाले अनुसूची (११) बमोजिम जडीवुटी, कवाडी तथा जीवजन्तु कर लगाइने र असुल गरिनेछ ।
 १३. **प्राकृतिक स्रोत साधन उपयोग कर** : नगरपालिकाले आफ्नो क्षेत्र भित्र रहेको प्राकृतिक स्रोत साधनको उपयोगमा अनुसूची (१२) बमोजिम प्राकृतिक स्रोत साधन उपयोग कर लगाउने छ र असुल गर्नेछ ।
 १४. **कर छुट** : यस ऐन बमोजिम कर तिर्ने दायित्व भएका व्यक्ति वा संस्थाहरूलाई यस ऐनमा उल्लेख भएको छुट सुविधा बाहेक अरु कुनै पनि किसिमको कर छुट दिइने छैन ।
 १५. **कर तथा शुल्क संकलन सम्बन्धि कार्यविधि** : यो ऐनमा भएको व्यवस्था अनुसार कर तथा शुल्क संकलन सम्बन्धि कार्यविधि नगरपालिकाले तोके अनुसार हुनेछ ।

अनुसूची-१
(दफा २ सँग सम्बन्धित)

सम्पति करको दर

सि.नं.	मुल्यांकन रकम			सम्पति करको दर
	देखि	देखि	सम्म	
१	१ रुपैया	५ लाख रुपैया	सम्म	५०.००
२	५ लाख १ रुपैया	१० लाख रुपैया	सम्म	१५०.००
३	१० लाख १ रुपैया	१५ लाख रुपैया	सम्म	२००.००
४	१५ लाख १ रुपैया	२० लाख रुपैया	सम्म	२५०.००
५	२० लाख १ रुपैया	२५ लाख रुपैया	सम्म	३५०.००
६	२५ लाख १ रुपैया	३० लाख रुपैया	सम्म	५००.००
७	३० लाख १ रुपैया	३५ लाख रुपैया	सम्म	६५०.००
८	३५ लाख १ रुपैया	४० लाख रुपैया	सम्म	९००.००
९	४० लाख १ रुपैया	४५ लाख रुपैया	सम्म	१,२००.००
१०	४५ लाख १ रुपैया	५० लाख रुपैया	सम्म	१,५००.००

११	५० लाख १ रुपैया	देखि	५५ लाख रुपैया	सम्म	१,७५०.००
१२	५५ लाख १ रुपैया	देखि	६० लाख रुपैया	सम्म	१,९००.००
१३	६० लाख १ रुपैया	देखि	६५ लाख रुपैया	सम्म	२,१००.००
१४	६५ लाख १ रुपैया	देखि	७० लाख रुपैया	सम्म	२,३००.००
१५	७० लाख १ रुपैया	देखि	७५ लाख रुपैया	सम्म	२,५५०.००
१६	७५ लाख १ रुपैया	देखि	८० लाख रुपैया	सम्म	२,७५०.००
१७	८० लाख १ रुपैया	देखि	८५ लाख रुपैया	सम्म	३,१००.००
१८	८५ लाख १ रुपैया	देखि	९० लाख रुपैया	सम्म	३,५००.००
१९	९० लाख १ रुपैया	देखि	९५ लाख रुपैया	सम्म	४,०००.००
२०	९५ लाख १ रुपैया	देखि	१ करोड रुपैया	सम्म	४,६००.००
३६	१ करोड १ रुपैया	देखि	१ करोड १० लाख रुपैया	सम्म	५,२५०.००
३७	१ करोड १० लाख १ रुपैया	देखि	१ करोड २० लाख रुपैया	सम्म	५,९००.००
३८	१ करोड २० लाख १ रुपैया	देखि	१ करोड ३० लाख रुपैया	सम्म	६,५००.००

३९	१ करोड ३० लाख १ रुपैया	देखि	१ करोड ४० लाख रुपैया	सम्म	६,७५०.००
४०	१ करोड ४० लाख १ रुपैया	देखि	१ करोड ५० लाख रुपैया	सम्म	७,०००.००
४१	१ करोड ५० लाख १ रुपैया	देखि	१ करोड ७५ लाख रुपैया	सम्म	८,५००.००
४२	१ करोड ७५ लाख १ रुपैया	देखि	२ करोड रुपैया	सम्म	१०,०००.००
४३	२ करोड १ रुपैया	देखि	२ करोड ५० लाख रुपैया	सम्म	१२,५००.००
४४	२ करोड ५० लाख १ रुपैया	देखि	३ करोड रुपैया	सम्म	१३,७५०.००
४५	३ करोड १ रुपैया	देखि	३ करोड ५० लाख रुपैया	सम्म	१६,२५०.००
४६	३ करोड ५० लाख १ रुपैया	देखि	४ करोड रुपैया	सम्म	२०,०००.००
४७	४ करोड १ रुपैया	देखि	४ करोड ५० लाख रुपैया	सम्म	२,५०००.००
४८	४ करोड ५० लाख १ रुपैया	देखि	५ करोड रुपैया	सम्म	३०,०००.००
४९	५ करोड १ रुपैया	देखि	माथिको मूल्याङ्कनमा		प्रति हजार रु १ का दाले थप

अनुसूची-२
(दफा ४ सँग सम्बन्धित)
भूमिकर (मालपोत) दर

सि.नं	वडा नं. १ र २
१	हेटौडा चतरा सडकको दाँया वाँयाका जग्गाहरु प्रति कठ्ठा रु. ३०
२	हेटौडा चतरा सडकबाट खोलिएका माथि १ नं. मा उल्लेखित वडाका शाखा बाटो प्लटिड गरिएका बाटो प्रति कठ्ठा रु. २५
३	माथि उल्लेखित बाहेक ग्रामिण सडकमा पर्ने जग्गाहरु तथा ट्रेसमा बाटो देखिएका प्रति कठ्ठा रु. २०
४	माथि प्रकरणमा नपरेका सम्पूर्ण जग्गाहरु प्रति कठ्ठा रु. १५
	वडा नं. ३ र ६
५	धनसरी झुँगा सडक खण्डमा पर्ने जग्गाहरु प्रति कठ्ठा रु. २५
६	माथि उल्लेखित बाहेक वडाका ग्रामिण सडकमा पर्ने जग्गाहरु तथा ट्रेसमा बाटो देखिएका जग्गाहरु प्रति कठ्ठा रु. २०
७.	माथि प्रकरणमा नपरेका अन्य सम्पूर्ण जग्गाहरु प्रति कठ्ठा रु. १५
	वडा नं. ४ र ५
८.	हेटौडा चतरा सडकको दाँया वाँयाका जग्गाहरु प्रति कठ्ठा रु. ३०
९.	हेटौडा चतरा सडकबाट खोलिएका शाखा बाटोले छोएको प्लटिड गरिएका जग्गाहरु बाटो प्रति कठ्ठा रु. ३५
१०.	माथि उल्लेखित बाहेक ग्रामिण सडकमा पर्ने जग्गाहरु तथा ट्रेसमा बाटो देखिएका प्रति कठ्ठा रु २५
११.	माथि प्रकरणमा नपरेका सम्पूर्ण जग्गाहरु प्रति कठ्ठा रु २०
	वडा नं. ७ र ८
१२.	हेटौडा चतरा सडकको दाँया बाँयाका जग्गाहरु प्रति कठ्ठा रु. ३०
१३.	हेटौडा चतरा सडकबाट खोलिएका माथि १ नं मा उल्लेखित वडाका शाखा बाटो प्लटिड गरिएका बाटोले छोएका जग्गाहरु प्रति कठ्ठा रु. २५

१४.	माथि उल्लेखित बाहेक ग्रामिण सडकमा पर्ने जग्गाहरु तथा ट्रेसमा बाटो देखिएका जग्गाहरु प्रति कठ्ठा रु. २०
१५.	माथि प्रकरणमा नपरेका सम्पुर्ण जग्गाहरु प्रति कठ्ठा रु. १५
	वडा नं. ९
१६.	नक्सा नं. ६ (क) दुधौली बजार एरियाको मुख्य सडकमा जोडिएका दाँया वाँयाका जग्गाहरु प्रति कठ्ठा रु ४०
१७.	नक्सा नं. ६ (क) मा प्लटिड बाटो उल्लेख भएको र ट्रेस नक्सामा बाटो देखिएका जग्गाहरुको प्रति कठ्ठा रु ३०
१८.	माथि प्रकरणमा नपरेका सम्पुर्ण ६ (क) जग्गाहरु प्रति कठ्ठा रु. २०
१९.	नक्सा नं. ४ (क) र ५ (क) दुधौली बजार एरियाको मुख्य सडकमा जोडिएका दाँया वाँयाका जग्गाहरु प्रति कठ्ठा रु. २०
२०.	नक्सा नं. ४ (क) र ५ (क) मा प्लटिड बाटो उल्लेख भएको र ट्रेस नक्सामा बाटो देखिएका जग्गाहरुको प्रति कठ्ठा रु. २५
२१	माथि प्रकरणमा नपरेका सम्पुर्ण ४ (क) र ५ (क) लगाएत सम्पुर्ण अन्य जग्गाहरु प्रति कठ्ठा रु. २०
	वडा नं. १० र ११
२२	हेटौडा चतरा सडकको दाँया वाँयाका जग्गाहरु प्रति कठ्ठा रु. ३०
२३	हेटौडा चतरा सडकबाट खोलिएका माथि १ नं. मा उल्लेखित वडाका शाखा बाटो प्लटिड गरिएका बाटो प्रति कठ्ठा रु. २५
२४	धनसरी झुँगा सडक खण्डमा पर्ने जग्गाहरु प्रति कठ्ठा रु. २५
२५	माथि उल्लेखित बाहेक वडाका ग्रामिण सडकमा पर्ने जग्गाहरु तथा ट्रेसमा बाटो देखिएका जग्गाहरु प्रति कठ्ठा रु. २०
२६	माथि प्रकरणमा नपरेका अन्य सम्पुर्ण जग्गाहरु प्रति कठ्ठा रु. १५

वडा नं. १२	
२७	साविक वालकन्या जिनाखु अन्तर्गत ग्रामीण सडकमा पर्ने जग्गाहरू सिफारसमा बाटो उल्लेख भएका जग्गाहरू प्रतिकठा रु. २०
२८	साविक वडा नं. ३ का धनहर खेतहरू सवै प्रतिकठा रु. १५
२९	माथि प्रकरणमा नपरेका अन्य सम्पुर्ण जग्गाहरू प्रति कठा रु. १५
वडा नं. १३ र १४	
३०	अरुणठाँकुर तथा ककुरठाकुर अन्तर्गत पर्ने सवै वडाका ग्रामीण सडकमा बाटो उल्लेख भएका तथा ट्रेसमा बाटो देखिएका जग्गाहरू प्रतिकठा रु. २०
३१	माथि प्रकरणमा नपरेका सिफारिसमा गोरेटो बाटो भएको वा ट्रेसमा बाटो देखिएका जग्गाहरू प्रति कठा रु. १५
३२	माथि प्रकरणमा नपरेका अन्य सम्पुर्ण साविक वडा नं. १ देखि ९ सम्मको धनहर तथा भिर जग्गाहरू प्रति कठा रु. १५

अनुसूची-३
(दफा ४ सँग सम्बन्धित)
घर जग्गा बहाल करको दर

सि.नं.	विवरण	रकम
१.	भवन, घर, पसल, ग्यारेज, गोदाम, टहरा, छप्पर आदी बहाल रकमको	१२%
२.	पोखरी र जग्गा वहाल रकमको	२%

अनुसूची-४
ऐनको दफा (५) सँग सम्बन्धित
व्यवसाय श्रेणी अनुसार वार्षिक व्यवसाय करको दररेट

सि.नं.	व्यवसायको किसिम	करका लागि निर्धारित करको दर (रुपैयाँ)	कैफियत
१.	कपडा पसल	१,१००	
२.	इलेक्ट्रोनिक्स र इलेक्ट्रीक जनरल स्टोर	१,०००	
३.	स्टील फर्निचर	१,४००	
४.	फलाम पसल तथा ज्यावल	२,०००	
५.	सिलाई, कपडा समेत हालेर	१,४००	
६.	गोवरुँयास	३,०००	
७.	जुता, चप्पल पसल	८५०	
८.	किराना/खाद्यन्न तथा अन्य	१,०००	

९	सामान्य किराना तथा चटपटे पसल	७००	
१०	मनिहारा तथा श्रृंगार	९००	
११	रेडिमेड/फेन्सी	९००	
१२	होटल एण्ड लज	१,२००	
१३	होटल (खाना,खाजा) खुवाउने	८००	
१४	चिया नास्ता, मिठाई पसल	१,०००	
१५	फोटो स्टुडियो साथमा अन्य इलोकट्रोनिकस पसल	१,३००	
१६	साइकल विक्री तथा मर्मत	१,८००	
१७	बोर्डिङ्ग स्कुल कक्षा ८ सम्म	१,२००	
१८	बोर्डिङ्ग स्कुल मा.वि.स्तरसम्म	२,०००	
१९	कानून व्यवसाय	१,८००	
२०	लेखापढि व्यवसाय	७००	
२१	भाडाकुडा पसल	१,२००	
२२	राईस मिल (कुटान, पिसानी)	८००	
२३	अन्य मिल (मसला,वेसार आदी)	६००	
२४	हार्डवयर तथा निर्माण सामग्री	२,०००	
२५	कम्प्युटर विक्री, मर्मत तथा इन्सटिच्युट	१,५००	
२६	सुन, चाँदी पसल	२,३००	
२७	सैलुन	९००	
२८	छापाखाना	१,५००	
२९	पुस्तक/स्टेशनरी पसल	१,०००	
३०	पान तथा अन्य	८००	
३१	रेडियो,घडी,मोवाइल विक्रेता तथा मर्मत आदी	१,२००	
३२	जडीबुट्टी	६००	
३३	कृषि तथा पशु औषधी पसल	१,५००	
३४	कृषि सम्बन्धी विविध कार्य	१,५००	

३५	आर्ट तथा फ्लेक्स प्रिन्ट	१,०००	
३६	तरकारी तथा फलफुल	५००	
३७	पाउरोटी उद्योग/भाडा बनाउने/ टायल ब्लक तथा बरफ	१,४००	
३८	ग्लास हाउस	१,१००	
३९	मसला उद्योग	१,१००	
४०	पेट्रोलियम पदार्थ	४,०००	
४१	मासुजन्य पदार्थ विक्री	१,०००	
४२	कलरल्याव	१,४००	
४३	डेरी उद्योग	१,०००	
४४	दुध संकलन तथा विक्री	१,०००	
४५	पशुपालन (फर्म) तथा पंक्षी पालन	१,०००	
४६	चस्मा पसल,घडी विक्री पसल	१,४००	
४७	कुखुरा पालन (फर्म)	१,०००	
४८	केवुल सञ्चालन	१,५००	
४९	वर्कशप	२,०००	
५०	व्यूटी पार्लर साथमा फेन्सि, ऋंगार पसल	१,५००	
५१	अस्पताल/पोलिक्लिनिक/क्लिनिक	२,५००	
५२	ल्याव	१,५००	
५३	औषधि पसल	१,५००	
५४	निर्माण व्यवसाय	५,०००	
५५	मदिरा तथा कोल्ड ड्रिङ्स थोक खुद्रा विक्रेता पसल	७,०००	
५६	मदिरा तथा कोल्ड ड्रिङ्स खुद्रा विक्रेता	३,०००	
५७	ने.स.को पुर्ण स्वामित्वमा रहेको वाहेक आर्थिक कारोबार गर्ने वाणिज्य बैंक	१०,०००	

५८	आर्थिक कारोवार गर्ने अन्य वित्तिय कम्पनीका शाखाहरु तथा विकास बैंक	६,०००	
५९	मनि ट्रान्सफर	३,५००	
६०	कृषि सहकारी संस्था	५००	
६१	कृषि वाहेकका अन्य सहकारी संस्थाहरु	१,०००	
६२	कष्ठकला फर्निचर उद्योग	२,०००	
६३	जीप तथा साना गाडी मर्मत	३,०००	
६४	टायर मर्मत तथा हावा हाल्ने	९००	
६५	ट्र्याक्टर विक्रेता	१०,०००	
६६	मोटर साइकल विक्रेता	७,०००	
६७	ग्यास विक्रेता/डिलर	२,५००	
६८	लेखापरीक्षक	१,५००	
६९	मैनवत्ति तथा अगरवत्तिउद्योग	१,५००	
७०	वन पैदावार	२,०००	
७१	स्काभेटर/जे.सि.वी.	३,०००	
७२	पोल्ट्री फर्म/माछापालन	२,०००	
७३	कवाडीखाना	८००	
७४	आइसक्रिम, वेकरी शप	१,५००	
७५	चाउचाउ तथा थुक्पा उद्योग	२,०००	
७६	वैण्ड वाजा, टेन्ट भाडामा लगाउने	१,५००	
७७	वैदेशिक रोजगारको शाखा कार्यालय	३,५००	
७८	एफ.एम.रेडियो (सामुदायिक तथा निजी)	३,०००	
७९	बीमा कम्पनी	३,०००	
८०	कन्सल्टेन्सि सम्बन्धी व्यवसाय	७,०००	
८१	पानी उत्पादन उद्योग	२,५००	
८२	दन्त उपचार केन्द्र	१,८००	

८३	आँखा उपचार केन्द्र	१,८००	
८४	नाङ्गलो, डाला तथा ढाकी आदी खुद्रा पसल	८००	
८५	वडा नं. १४ मा रहेको मारुती सिमेन्ट प्रा.लि. को चुनढुङ्गा सम्बन्धि व्यवसाय (एकमुष्ट) (वार्षिक) छुटको सुविधा नपाउने गरी	८५,००,०००	
८६	माथि उल्लेख भए देखि बाहेकका सबै व्यवसाय	२,०००	

नोट:- प्रत्येक वर्षको असोज मसान्त भित्र कर तिरेमा १०% छुट तथा एक आर्थिक वर्ष भरि कर नतिरी अर्को आर्थिक वर्ष तिरेमा अधिल्लो प्रत्येक आर्थिक वर्षको २० प्रतिशतका दरले जरिवना लिई व्यवसाय कर लिईनेछ ।

अनुसूची-५
ऐनको दफा (६) सँग सम्बन्धित
सवारी साधन कर

सि.नं.	सवारी साधनको नाम	(क) वार्षिक सवारी कर
१	नीजि टेम्पो, अटो, टाँगा, इरिक्सा	५००१-

अनुसूची-६
ऐनको दफा (७) सँग सम्बन्धित
विज्ञापन कर

सि.नं.	विवरण	रकम
१	व्यवसायिक प्रयोजनको लागी सार्वजनिक स्थल, सडक छेउमा राखिएको होर्डिङ्ग बोर्ड भित्ते लेखन प्रतिवर्ग फुट	रु. ३०
२	तुल, व्यानर आदिमा एक पटकको लागी प्रतिफुट	रु. २५

अनुसूची-७
ऐनको दफा (८) सँग सम्बन्धित
मनोरन्जन कर

सि.नं.	विवरण	रकम
१	न.पा. भित्र संचालित सिनेमा हलको प्रवेश शुल्कको	३ नं प्रदेश सरकारले तोके बमोजिम ।
२.	व्यवसायिक प्रयोजनको लागी गरिने विभिन्न मनोरन्जनात्मक कार्यक्रममा विक्री भएको टिकट रकमको	३ नं प्रदेश सरकारले तोके बमोजिम ।

अनुसूची-८
ऐनको दफा (९) सँग सम्बन्धित
बहाल विटौरी कर

सि.नं.	मालसामानको विवरण	दर रु.
१	घोडा १ को	७५.००
२	गोरु १ को	७५.००
३	राँगा,भैसी विक्री गोटा १ को	१५०.००
४	खसी, वोका विक्रीगोटा १ को	१००.००
५	कुखुरा १ किलो भन्दा माथिको	२०.००
६	कुखुरा १ किलो भन्दा मुनीको	१०.००
७	रागाँ काटी वेच्ने सँग प्रती गोटा १ को	२००.००
८	खसी काटी वेच्ने सँग प्रति गोटा	१००.००
९	सुँगुर, वुँगुरकाटी वेच्ने सँग प्रति गोटा	२००.००
१०	हास, कुखुराको मासु विक्री पसल	५०.००
११	राँगा भैसीको छाला १ को	२५.००
१२	आलो माछा प्रति पसल	५०.००
१३	सुकेको माछा सिल १ को	१०.००
१४	पहाड वाट ल्याउने आलु,प्याज र अदुवा भारी १ को	२०.००
१५	अम्वा,आरु लिचि र आरुखडा भारी १ को	१०.००
१६	आलु, फुलकोभी,वन्दाकोभी, भान्टा, प्याज, टमाटर, मुला, लगाएतको अन्य तरकारी पसल	१०.००
१७	आलु, कोभी, भान्टा, टमाटर लगाएतको वाहिरवाट आउने तरकारी प्रती टोकरी १ को	१५.००

१८	काक्रो, मेवा, पिडालु, सखरखण्ड दोकान १ को	१०.००
१९	खुर्सानी, अदुवा, लसुन, वेसार, गुन्द्रुक दोकान १ को	१०.००
२०	काउली कटहर रुखकटहर भारी १ को	१०.००
२१	वोडी, मास, मस्याङ्ग, भटमास, वदाम र केराउ प्रती पसल	१०.००
२२	आँप, नास्पाती, जुनार, सुन्तला, र आटी भारी १ को	१०.००
२३	स्कुस ,फर्सि, लौका, साग र तोरिङ्ग भारी १ को	१०.००
२४	उखु, निवुवा, भोगटे र कागती भारी १ को	१०.००
२५	मकै, गँहु, कोदो, चिउरा, चामल, फापर र तोरी प्रती पसल	२०.००
२६	घीउ प्रति किलो	१०.००
२७	हजाम पसल १ को	५०.००
२८	छाता, जुत्ता, लाइटर मर्मत दोकान १ को	२०.००
२९	फलाम र फलामवाट वनेका कृषी र घरेलु सामान पसल, आरण, साध लगाउने दोकान १ को	२०.००
३०	औषधी वा जडीवुटी दोकान १ को	२०.००
३१	वाँसको डालो, नाङ्गलो, चाल्नेो, मान्द्रो, डोको तथा वाँसवाट वनेको सामान १ को	३०.००
३२	पाटको दाम्लो, नाम्लो, वरियो, लगायत पाटवाट वनेको सामान १ को	१०.००
३३	चिराइतो र सिन्कौली तथा कुरिलो भारी १ को	३०.००
३४	वजारमा रोटी पकाइ वेच्ने दोकान १ को	१५.००
३५	वजारमा मिठाइ पकाई विक्री गर्ने दोकान १ को	२०.००
३६	राडीपाखी, गलैचा दोकान १ को	७५.००

३७	वजारमा मनोरञ्जन देखाउने दोकान १ को	१७५.००
३८	लत्ता कपडा पसल १ को	५०.००
३९	सुर्ति विडी दोकान १ को	२५.००
४०	मिठा सकर दोकान १ को	३०.००
४१	किराना पसल १ को	३०.००
४२	भाँडाकुडाँ पसल १ को	४०.००
४३	औँठी लगायत धातुका गहना पसल १ को	२०.००
४४	चुरा तथा मनिहरा पसल १ को	२५.००
४५	जुत्ता चप्पल पसल १ को	३०.००
४६	वरफ र चटपटे पसल १ को	२५.००
४७	महादेव मधुगंगा मन्दिर परिसरका खाना खुवाउने होटल तथा मिठाइ पसल (वार्षिक)	६,०००
४८	महादेव मधुगंगा मन्दिर परिसरका फुलपाति बेच्ने पसल (वार्षिक)	५,०००
४९	महादेव मधुगंगा मन्दिर परिसरका माला पसल (वार्षिक)	४,५००
५०	महादेव मधुगंगा मन्दिर परिसरका किराना पसल (वार्षिक)	४,०००
५१	महादेव मधुगंगा मन्दिर परिसरका अन्य साना पसल (वार्षिक)	३,५००
५२	महादेव मधुगंगा मन्दिर जाने बाटोको चौतरा देखि मन्दिर सम्मको छेउको किराना (प्रत्येक हप्ता)	३००
५३	महादेव मधुगंगा मन्दिर जाने बाटोको चौतरा देखि मन्दिर सम्मको छेउको होटल (प्रत्येक हप्ता)	३००

५४	महादेव मधुगंगा मन्दिर जाने बाटोको चौतरा देखि मन्दिर सम्मको छेउको चिया खाजा पसल वार्षिक	२००
५५	महादेव मधुगंगा मन्दिर जाने बाटोको चौतरा देखि मन्दिर सम्मको छेउको पानी,चिसो आदि बेच्ने पसल (प्रत्येक हप्ता)	१००
५६	महादेव मधुगंगा मन्दिर जाने बाटोको चौतरा देखि मन्दिर सम्मको छेउको अन्य साना पसल (प्रत्येक हप्ता)	१००
५७	माथि उल्लेखित नभएको अन्य किसिमका पसल १ को (प्रत्येक हप्ता)	५०
५८	विगत देखि बसी हकभोग गरी आएको तर जग्गा धनी पूर्जा नभएको (ऐलानी) जग्गामा रहेको घर र सो ले चर्चेको जग्गा (मूल्यांकनको आधारमा)	अनुसूची-१ बमोजिमको सम्पति करको दरको ५० प्रतिशत मात्र
५८	विगत देखि बसी हकभोग गरी आएको तर जग्गा धनी पूर्जा नभएको (ऐलानी) जग्गामा रहेको घर र सो ले चर्चेको जग्गा बाहेकको जग्गा (कठ्ठाको आधारमा)	अनुसूची-२ बमोजिमको भूमिकर (मालपोत) को दरको ५० प्रतिशत मात्र

अनुसूची-१
ऐनको दफा (१०) सँग सम्बन्धित
पार्किङ शुल्क

सि.नं.	सवारी साधनको नाम	पार्किङ शुल्क
१	वस, ट्रली, लरी हेभी गाडीमा	५०।-
२	भाडाका कार जिप	३०।-
३	भाडाको टेम्पो अटो	३०।-
४	नीजि मिनिवस, कार, टेम्पो	३०।-
५	नीजि टेम्पो	२०।-
६	मोटरसाइकल एवं स्कुटर	१०।-

अनुसूची-१०
ऐनको दफा (११) सँग सम्बन्धित
सेवा शुल्क

१. शुल्क :-

सि.नं.	विवरण	रकम
१.	विभिन्न उजुरी दायर	१००१-
२.	घर खाली गर्ने निवेदन	४००१-
३.	न्यायिक समितिमा दिईने निवेदन	१००१-
४.	मेलमिलाप केन्द्र तथा न्यायिक समितिका निर्णय प्रतिलिपी प्रमाणित (प्रति पेज)	५१-
५.	मेलमिलाप केन्द्र तथा न्यायिक समितिले गरेको मेलमिलाप (प्रति मेलमिलाप)	५००१-
६.	साँध सिमाना छुट्याउने पहिलो कित्ताको लागि	
	वाटो छोएको	२,०००१- त्यसपछि प्रतिकित्ता थप ५००१-
	वाटो नछोएको	२,०००१- त्यसपछि प्रतिकित्ता थप ५००१-

२. अचल सम्पति/वार्षिक आयश्रोत प्रमाणित

क्र.सं.	विवरण	दर रु.	कैफियत
१.	आय श्रोतको मुल्यको	०.०१ प्रतिशत	

३. व्यक्तिगत घटनादर्ता

क्र.सं.	विवरण	दर रु.	कैफियत
१.	३५ दिन भित्रको घटनादर्तामा	निःशुल्क	
२.	३५ दिन नाघेको घटनादर्तामा (प्रतिलिपी समेत)	५०१-	

४. नक्सा पास दस्तुर :-

(क) आवासिय भवनको लागि

सि.नं.	भवनको प्रकार	वेसमेन्ट तला -प्रति वर्ग फिट रु.)	भूई तल्ला (प्रतिवर्ग फिट रु.)	पहिलो तल्ला - प्रतिवर्ग फिट रु.)	दोश्रो तला (प्रतिवर्ग फिट) रु.	तेस्रो तला र सो भन्दा माथि (प्रति वर्ग फिट रु)
१	आर.सि.सि. पिल्लर भएको	३१-	४१-	५१-	६१-	७१-
२	ढुङ्गा वा इट्टा ब्लकमा सिमेन्ट वालुवाको गारो-आर सि सि को छाना भएको	-	३१-	४१-	५१-	-
३	सिमेन्टको जोडाइमा ढुङ्गा वा इट्टा वा ब्लकको गारे जस्ता वा टाएलको छाना भएको ।	-	२१-	३१-	-	-
४	पटाहाको घेरावेरा लगाएतका कच्ची भवन ।	-	११-	११-	-	-

(ख) व्यापारिक भवनको लागि

सि.नं.	भवनको प्रकार	वेसमेन्ट तला -प्रति वर्ग फिट रु.)	भूई तल्ला (प्रति वर्ग फिट रु.)	पहिलो तल्ला - प्रति वर्ग फिट रु.)	दोश्रो तला (प्रति वर्ग फिट) रु.	तेस्रो तला र सो भन्दा माथि (प्रति वर्ग फिट रु)
१	आर.सि.सि. पिल्लर भएको	५१-	६१-	७१-	८१-	९१-
२	ढुङ्गा वा इट्टा ब्लकमा सिमेन्ट वालुवाको गारो-आर सि सि को छाना भएको	-	५१-	६१-	७१-	-
३	सिमेन्टको जोडाइमा ढुङ्गा वा इट्टा वा ब्लकको गारे जस्ता वा टाएलको छाना भएको ।	-	३१-	४१-	-	-

(ग) कम्पाउण्ड वालको लागि

सि. नं.	कम्पाउण्डवालको प्रकार	प्रति रनिड फिट रु
१	सिमेन्ट जोडाइको कम्पाउण्ड वाल	२।-
२	मोटो जोडाइको कम्पाउण्ड वाल	१।-
३	तारवारको कम्पाउण्डवाल	०।५०

५. नक्सा नियमित / अभिलेखीकरण दस्तुर :-

(क) आवासिय भवनको लागि

सि.नं	भवनको प्रकार	वेसमेन्ट तला (प्रति वर्ग फिट रु.)	भूई तल्ला (प्रति वर्ग फिट रु.)	पहिलो तल्ला (प्रति वर्ग फिट रु.)	दोश्रो तला (प्रति वर्ग फिट) रु.	तेस्रो तला र सो भन्दा माथि (प्रति वर्ग फिट रु)
१	आर.सि.सि. पिल्लर भएको	२१-	३१-	४१-	५१-	६१-
२	ढुङ्गा वा इट्टा ब्लकमा सिमेन्ट वालुवाको गारो-आर सि सि को छाना भएको	-	२१-	३१-	४१-	-
३	सिमेन्टको जोडाइमा ढुङ्गा वा इट्टा वा ब्लकको गारे जस्ता वा टाएलको छाना भएको ।	-	११-	२१-	-	-
४	पटाहाको घेरावेरा लगाएतका कच्ची भवन ।	-	११-	११-	-	-

(ख) व्यापारिक भवनको लागि

सि.नं.	भवनको प्रकार	वेसमेन्ट तला -प्रति वर्ग फिट रु.)	भूई तल्ला (प्रति वर्ग फिट रु.)	पहिलो तल्ला -प्रति वर्ग फिट रु.)	दोश्रो तला (प्रति वर्ग फिट) रु.	तेस्रो तला र सो भन्दा माथि -प्रति वर्ग फिट रु)
१	आर.सि.सि. पिल्लर भएको	४१-	५१-	६१-	७१-	८१-
२	ढुङ्गा वा इट्टा ब्लकमा सिमेन्ट वालुवाको गारो-आर सि सि को छाना भएको	-	४१-	५१-	६१-	-
३	सिमेन्टको जोडाइमा ढुङ्गा वा इट्टा वा ब्लकको गारे जस्ता वा टाएलको छाना भएको ।	-	२१-	३१-	-	-

(ग) कम्पाउण्ड वालको लागि

सि.नं.	कम्पाउण्डवालको प्रकार	प्रति रनिड फिट रु
१	सिमेन्ट जोडाइको कम्पाउण्ड वाल	११-
२	मोटो जोडाइको कम्पाउण्ड वाल	०१७५
३	तारवारको कम्पाउण्डवाल	०१५०

६. नगरपालिकाको अनुमति नलिई वा आंशिक अनुमति लिएकाको निर्माण सम्पन्न गर्दा लिईने दण्डजरिवाना दस्तुर :-

(क) नयाँ निर्माण

सि.नं.	विवरण	रकम
१.	जगको कार्य सम्पन्न	नक्सापास दस्तुर २५%
२	डि.पि.सि. को कार्य सम्पन्न	नक्सापास दस्तुर ३५%
३	गाह्रो लगाउने कार्य सम्पन्न	नक्सापास दस्तुर ५०%
४	ढलको कार्य सम्पन्न	नक्सापास दस्तुर ७५%
५	निर्माण कार्य सम्पन्न	नक्सापास दस्तुर १००%

नोट : उल्लेखित जरिवाना निर्माण भएको तल्लाको आधारमा लिइनुपर्नेछ ।

(ख) तला थपमा

सि.नं.	विवरण	रकम
१.	गाह्रो लगाउने सम्पन्न	नक्सापास दस्तुर ५०%
२	ढलको कार्य सम्पन्न	नक्सापास दस्तुर ७५%
३	ढलको कार्य सम्पन्न	नक्सापास दस्तुर १००%

नोट : उल्लेखित जरिवाना निर्माण भएको तल्लाको आधारमा लिइनुपर्नेछ ।

७. दण्ड जरिवाना :-

सम्पत्तिको विवरण दाखिला गर्ने म्यादभित्र विवरण दाखिला नभएमा लिइने थप शुल्कको दर

सम्पत्तिको मूल्याङ्कन रकम	चालू आ.व. भित्रै म्याद नाघेमा	एक आ.व. म्याद नाघेमा	म्याद नाघेको एक आ.व. पछि तेस्रो आ.व. सम्म	म्याद नाघेको तेस्रो आ.व. पछि पाँचौं आ.व. सम्म	म्याद नाघेको पाँचौं आ.व. पछि दशौं आ.व. सम्म
५ लाखसम्म	रु १०१-	रु २०१-	रु ५०१-	रु १००१-	रु २००१-
५ लाख भन्दा माथी १० लाख सम्म	रु ३०१-	रु ६०१-	रु १२०१-	रु २४०१-	रु ४८०१-
१० लाख भन्दा माथी १५ लाख सम्म	रु ५०१-	रु १००१-	रु २००१-	रु ४००१-	रु ८००१-
१५ लाख भन्दा माथी २५ लाख सम्म	रु ७५१-	रु १५०१-	रु ३००१-	रु ६००१-	रु १,२००१-
२५ लाख भन्दा माथी ५० लाख सम्म	रु १००१-	रु २००१-	रु ४००१-	रु ८००१-	रु १,६००१-
५० लाख भन्दा माथी ७५ लाख सम्म	रु २००१-	रु ४००१-	रु ८००१-	रु १,६००१-	रु ३,२००१-
५० लाख भन्दा माथी जतिभन्दा भए पनि	रु ३००१-	रु ६००१-	रु १,२००१-	रु २,४००१-	रु ४,८००१-

द. विभिन्न सिफारिस दस्तुर :-

क्र.सं.	विवरण	दर रु.	कैफियत
१.	नागरिकता सिफारिस	१००	
२.	नागरिकता प्रतिलिपी सिफारिस	१००	
३.	भारत जाने सिफारिस	२५०	
४.	अन्य मुलुक जाने सिफारिस	१,०००	
५.	नाम संशोधन सिफारिस	२५०	
६.	विद्युत जडान सिफारिस	२००	
७.	विद्युत/धारा नामसारी सिफारिस	२००	
८.	संस्था दर्ता/नवीकरण सिफारिस	६००	
९.	उद्योग दर्ता सिफारिस	६००	
१०.	बसोवास प्रमाणित सिफारिस	२००	
११.	जन्म प्रमाणित सिफारिस	२००	
१२.	कच्ची घर बनाउन काठपात ल्याउने सिफारिस	१,०००	
१३.	पक्की घर निर्माणको लागि काठपात ल्याउने सिफारिस	५,०००	
१४.	अंग्रेजीमा सिफारिस गर्नुपर्दा अचल सम्पति र आयश्रोत बाहेक	५००	
१५.	जग्गा नामसारी सिफारिस	५००	
१६.	छुट जग्गा नामसारी / सिफारिस दस्तुर	१,०००	
१७.	दलित/जनजाति/मधेसी प्रमाणित सिफारिस	२००	
१८.	चारित्रीक सिफारिस दस्तुर	२००	
१९.	जग्गा धनी प्रमाण पुर्जाको प्रतिलिपी	२००	
२०.	अन्य सिफारिस	२००	

२१.	घरकायम सिफारिस दस्तुर	५००	
२२.	घरबाटो सिफारिस	३००	थप प्रति कित्ता रु. ३०
२३.	चौहद्धी प्रमाणित सिफारिस	२००	थप प्रति कित्ता रु. ३०
२५.	बाटो प्रमाणित सिफारिस	५००	
२६.	सर्जिमिन मुचुल्का	५००	
२७.	नाता प्रमाणित दस्तुर	३००	

९. सेवा शुल्क

१.	कन्सुलर प्रमाणिकरण (घटनादर्ता सक्कल कागजात प्रमाणिकरण)	५००
२.	संघ संस्था दर्ता शुल्क	२,०००
३.	संघ संस्था नवीकरण	२,०००
४.	नया विद्यालय स्थापना/सञ्चालन स्वीकृति	२,०००
५.	सरकारी विद्यालयको कक्षा स्तरवृद्धि	१,०००
६.	सरकारी विद्यालय ठाँउ सारी	१,०००
७.	ट्यूसन कोचिङ कक्षा जस्ता अध्यापन सेवा सञ्चालन अनुमति	३,०००
८.	व्यवसाय दर्ता	१,०००
९.	व्यवसाय नविकरण	३००
१०.	सहकारी दर्ता कृषि भन्दा अन्य	३,०००
११.	सहकारी दर्ता (कृषि)	६००
१२.	सहकारी खारेजी र विघटन	१,०००
१३.	सहकारी संस्था एक आपसमा गाभ्ने	१,०००
१४.	१०० वाट सम्मको एफ.एम रेडियो सञ्चालन अनुमति	३,०००

१५.	१०० वाट सम्मको एफ.एम रेडियो सञ्चालन अनुमतिको नविकरण	६००
१६.	१०० वाट सम्मको एफ.एम रेडियो सञ्चालन अनुमति खारेजी	१,०००
१७.	अस्पताल तथा अन्य स्वास्थ्य संस्था सञ्चालन अनुमति	१०,०००
१८.	अस्पताल तथा अन्य स्वास्थ्य संस्थाको नविकरण	५,०००
१९.	औषधि पसल सञ्चालन अनुमति	१०,०००
२०.	व्यापारिक फर्मको सञ्चालन अनुमति	१०,०००
२१.	व्यापारिक फर्मको नविकरण	५,०००
२२.	व्यापारिक फर्मको खारेजी	५,०००
२३.	सार्वजनिक यातायातको रुट निर्धारण अनुमति	५,०००
२५.	सार्वजनिक यातायातको रुट निर्धारण अनुमतिको नविकरण	२,०००
२६.	सार्वजनिक यातायातको रुट निर्धारण अनुमति खारेजी	२,०००
२७.	सवारी साधन सञ्चालन अनुमति	१,०००
२८.	सार्वजनिक निर्माण कार्यको “घ” वर्गको इजाजत पत्र जारी	१५,०००
२९.	सार्वजनिक निर्माण कार्यको “घ” वर्गको इजाजत पत्रको नविकरण	१०,०००
३०.	सार्वजनिक निर्माण कार्यको “घ” वर्गको इजाजत पत्रको नामसारी	५,०००
३१.	सार्वजनिक निर्माण कार्यको “घ” वर्गको इजाजत पत्रको खारेजी	३,०००
३२.	शहरी स्वास्थ्य सेवा सञ्चालन अनुमति	निशुल्क
३३.	ढुंगा, गिट्टी, बालुवा, नुन, माटो खरीदुङ्गा तथा स्लेट जस्ता वस्तुको सर्वेक्षण तथा उत्खनन अनुमति	२,००,०००

३४	ढुंगा, गिटी, बालुवा, नुन, माटो खरीदुङ्गा तथा स्लेट जस्ता वस्तुको सर्वेक्षण तथा उत्खनन गर्ने संस्था दर्ता	१०,०००
३५	ढुंगा, गिटी, बालुवा, नुन, माटो खरीदुङ्गा तथा स्लेट जस्ता वस्तुको सर्वेक्षण तथा उत्खनन गर्ने संस्थाको नविकरण	५,०००
३६	ढुंगा, गिटी, बालुवा, नुन, माटो खरीदुङ्गा तथा स्लेट जस्ता वस्तुको सर्वेक्षण तथा उत्खनन गर्ने संस्थाको खारेजी	३,०००
३७	पत्रपत्रिका दर्ता	१,०००
३८	पत्रपत्रिका नविकरण	५००
३९	पत्रपत्रिका खारेजी	५००
४०	इन्टरनेट सेवा, टेलिसेन्ट, केबल तथा तारविहिन टेलिभिजन प्रशासन अनुमति	१०,०००
४१	इन्टरनेट सेवा, टेलिसेन्ट, केबल तथा तारविहिन टेलिभिजन प्रशासन अनुमति नवीकरण	५,०००
४२	इन्टरनेट सेवा, टेलिसेन्ट, केबल तथा तारविहिन टेलिभिजन प्रशासन अनुमतिको खारेजी	३,०००
४३	दुधौली स्वास्थ्य चौकी हलभाडा (प्रति दिन)	१,०००
४४	पानी ट्यांकर भाडा प्रति दिन (इन्धन बाहेक)	२,०००
४५	ट्र्याक्टर भाडा प्रति दिन (इन्धन बाहेक)	२,०००
४६	ट्रिपर भाडा प्रति दिन (इन्धन बाहेक)	३,२००
४७	मल्टिमिडिया प्रोजेक्टर (प्रतिदिन)	५००
४८	सभाहल भाडा प्रतिदिन	१५००

नोट:- नोट कुनै पनि संघसंस्था प्रत्येक आर्थिक वर्षमा नविकरण नगरेमा अधिल्लो प्रत्येक आर्थिक वर्षको २० प्रतिशतका दरले जरिवना लिई नविकरण गरिनेछ ।

(१०) निजी बोर्डिङ्ग स्कूल स्थापना र स्तरवृद्धि अनुमति

सि.नं.	विवरण	रकम
१	आधारभूत -कक्षा १ देखि ८ सम्म)	५,०००
४.	माध्यमिक -कक्षा ८ देखि १२ सम्म)	१०,०००।-

(११) ऐलानी जग्गा अभिलेखीकरण दस्तुर

सि.नं.	विवरण	रकम
१.	प्रतिकठा	३००।-
२.	घर भएको भए थप	१००।-

(१२) स्थानीय पूर्वाधार उपयोग शुल्क (सडक)

सि.नं.	विवरण	रकम रु.
१.	बस, ट्रली, लरी, ट्रिपर र हेभि ट्रक (प्रति प्रवेश)	५०
२.	मिनि वस, मिनि ट्रक (प्रति प्रवेश)	४०
३.	ट्रयाक्टर (प्रति प्रवेश)	३०
४.	जीप कार भ्यान (प्रति प्रवेश)	२५
५.	अटो रिक्सा(प्रति प्रवेश)	१०
६.	मोटरसाईकल, स्कुटर	५

अनुसूची-११
ऐनको दफा (१२) सँग सम्बन्धित
जडिबुटी, कवाडी र जिवजन्तु कर

सि.नं.	नाम	एकाई	दर
१	जडिबुटी तर्फः		
(क)	जरा जाति		
	सुगन्धवाल	प्रति के.जी.	१।८७
	पाखनबेद	प्रति के.जी.	००।३२
	सतावारी	प्रति के.जी.	००।६३
	सतुवा	प्रति के.जी.	००।६३
	वन लसुन	प्रति के.जी.	००।६३
	सेतक चिनी जरा	प्रति के.जी.	००।३२
	काकोली	प्रति के.जी.	००।६३
	गामाडोल	प्रति के.जी.	१।२५
	बोभो	प्रति के.जी.	००।३२
	विषफेज	प्रति के.जी.	००।४४
	बज्रदन्त	प्रति के.जी.	००।३२
	भूतकेश	प्रति के.जी.	००।३२
	मुशली	प्रति के.जी.	००।६३
	अकरकरा	प्रति के.जी.	००।३२
	कुरीलो	प्रति के.जी.	००।६३
	अन्य नाम नखुलेको जराजाति	प्रति के.जी.	००।३२

सि.नं.	नाम	एकाई	दर
(ख)	काठको बोक्रा जाति		
	नेपाली दालचिनी	प्रति के.जी.	११२५
	चुत्रोको बोक्रा	प्रति के.जी.	००१३२
	भोर्लाको बोक्रा	प्रति के.जी.	००१३२
	छतिवनको बोक्रा	प्रति के.जी.	००१६३
	टोटलाको बोक्रा	प्रति के.जी.	
	पवनको बोक्रा	प्रति के.जी.	११२५
	काउलो	प्रति के.जी.	११२५
	अन्य नाम नखुलेको बोक्रा जाति	प्रति के.जी.	११२५
(ग)	पात जाति		
	तेज पात	प्रति के.जी.	००१३२
	कुमकुम पात	प्रति के.जी.	००११९
	लौठ सल्लाको पात	प्रति के.जी.	६१२५
	धमिङ्गेको पात	प्रति के.जी.	००११३
	मसला	प्रति के.जी.	००११९
	तलिस पत्रको पात	प्रति के.जी.	००१६३
तेन्दु पात	प्रति के.जि	००११३	

सि.नं.	नाम	एकाई	दर
(घ)	फल र बिज जाति		
	टिम्बुर	प्रति के.जि	००१६३
	पाङ्गो	प्रति के.जि	००१३२
	ओखर	प्रति के.जि	००१६३
	रिट्टु/हरा/वरो /अमला	प्रति के.जि	००१३२
	ईन्द्रायणीको वियाँ	प्रति के.जि	११२५
	वन करेलाको वियाँ	प्रति के.जि	११२५
	सुगन्धको किला	प्रति के.जि	००१६३
	सालको वियाँ	प्रति के.जि	००१६३
	सालको सिड	प्रति के.जि	००१३२
अन्य नाम नखुलेको फल रबीज जाति	प्रति के.जि	००१३२	
(ङ)	विरुवा जाति		
	झ्याउ	प्रति के.जि	००१३२
	मजिठो	प्रति के.जि	००१६३
	चिराईतो	प्रति के.जि	११२५
	जीवन्ती	प्रति के.जि	००१३२
	सुर्तीको डण्ठल कतरन नसल	प्रति के.जि	००११३
	अन्य नाम नखुलेको विरुवा जाति	प्रति के.जि	००१३२
(च)	गमरेजीन लोहवान जाति		
	खोटो	प्रति के.जि	००१६३
	साल धुप	प्रति के.जि	००१६३
	अन्य नाम नखुलेको गमरेजिन लोहवान जाति	प्रति के.जि	००१३२

सि.नं.	नाम	एकाई	दर
(छ)	अन्य जडिबुटीहरू		
१.	वनकस (खर),बाबियो ,महलन पत्ता, छवाली ,पराल वगास, निगालो, लोक्ता, पटेर अमरिसो कुचो	प्रति गाडा प्रति ट्याक्टर प्रति ट्रक	१०१- ३५१- १००१-
	बाँस	प्रति गोटा	११-
	सिसौ, साल (चट्टा, गोलीया, चिरान)	प्रति क्यु.फि.	१०१
	अन्य काठ (चट्टा, गोलीया, चिरान, दाउरा)	प्रति ट्रक प्रति ट्याक्टर	१०००१- ३००१-

२. प्रचलित कानुनले निषेधित गरे वाहेकका पंछीहरू तर्फ :

सि.नं.	नाम	एकाई	दर
१.	हाँसको प्वाँख	प्रति के.जी	२१-
२.	कुखुराको प्वाँख	प्रति के.जी	२१-
३.	कुखुराको चल्ला	प्रति गोटा	०१५०

३. कृषि जन्य तर्फ :

सि.नं.	नाम	एकाई	दर
१.	लसुन/प्रति के.जी. रु. ११२० का दरले दरले	प्रति क्वीन्टल	१२०१-
२.	अदुवा/बेसार प्रति के.जी. रु. ११२०का दरले	प्रति क्वीन्टल	१२०१-
३.	दलहन/तेलहन प्रति.क.जी रु. ११२० का दरले	प्रति क्वीन्टल	१२०१-
४.	मान्द्रो	प्रति गोटा	११-
५.	डालो/नाड्लो/डोको	प्रति गोटा	११-

४. पशु जन्य तर्फ :

सि.नं.	नाम	एकाई	दर
१.	हाँस/कुखुरा	प्रति गोटा	११-
२.	खसी/बाख्रा	प्रति गोटा	५१-
३.	राँगा/गोरु	प्रति गोटा	२०१-
४.	सुँगुर/बंगुर	प्रति गोटा	१०१-

५. फलफूल लगायत अन्य तर्फको कर दर कायम :

सि.नं.	नाम	एकाई	दर
१.	जुनार, सुन्तला, आप, भुईँकटहर	प्रति के.जि.	०१५०

अनुसूची-१२

ऐनको दफा (१३) सँग सम्बन्धित

प्राकृतिक स्रोत साधन उपयोग कर

सि.नं.	विवरण	करको दर
१	ढुङ्गा, गिटी, बालुवा, स्लेट, ग्राभेल, रोडा उत्खनन, संकलन तथा निकासी शुल्क	३ नं प्रदेश सरकारले तोके बमोजिम

आज्ञाले

दिपेन्द्र पौडेल

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

विनियोजन ऐन २०७६

नगरसभावाट स्वीकृत मिति : २०७६।०३।०९

प्रस्तावना :

दुधौली नगरपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७६/०७७ को सेवा र कार्यहरूको लागि सञ्चित कोषवाट केही रकम खर्च गर्ने अधिकार दिन र सो रकम विनियोजन गर्न वाञ्छनीय भएकाले,

नेपालको संविधान धारा २२९ को उप-धारा (२) बमोजिम दुधौली नगरसभाले यो ऐन बनाएको छ ।

१. **संक्षिप्त नाम र प्रास्मभ** : (१) यस ऐनको नाम “दुधौली नगरपालिकाको विनियोजन ऐन, २०७६” रहेको छ ।

(२) यो ऐन तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।

२. **आर्थिक वर्ष २०७६/२०७७ को निमित्त सञ्चित कोषवाट रकम खर्च गर्ने अधिकार**: (१) आर्थिक वर्ष २०७६/०७७ को निमित्त नगरकार्यपालिका, वडा समिति, विषयगत शाखाले गर्ने सेवा र कार्यहरूका निमित्त अनुसूची (१) मा उल्लेखित चाल खर्च, पुँजिगत खर्च र बित्तिय व्यवस्थाको रकम समेत गरी जम्मा रकम रु १,०१,६६,०६,०००।- (अक्षेरूपी एक अर्ब एक करोड छैसठ्ठी लाख छ हजार रुपैया मात्र) मा नबढाई निर्दिष्ट गरिए बमोजिम सञ्चित कोषवाट खर्च गर्न सकिनेछ र यो रकममा समावेश नभएको तर विषयगत शाखाको कार्यको लागि विभिन्न विषयगत कार्यालयहरूबाट रकम प्राप्त भएमा स्वीकृत कार्यक्रमको लागि उक्त रकम समेत सञ्चित कोषबाट खर्च गर्न सकिनेछ ।

३. **विनियोजन** : (१) यस ऐनद्वारा सञ्चित कोषवाट खर्च गर्न अधिकार दिइएको रकम आर्थिक वर्ष २०७६/०७७ को निमित्त दुधौली नगरकार्यपालिका, वडा समिति र विषयगत शाखाले गर्ने सेवा र कार्यहरूको निमित्त विनियोजन गरिनेछ ।

(२) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखएको भए तापनि

कार्यपालिका, वडा समिति र विषयगत शाखाले गर्ने सेवा र कार्यहरूको निमित्त विनियोजन गरेको रकममध्ये कुनैमा बचत हुने र कुनैमा अपुग हुने देखिन आएमा नगरकार्यपालिकाले वचत हुने शीर्षकवाट नपुग हुने शीर्षकमा रकम सार्न सक्नेछ । यसरी रकम सार्दा एक शीर्षकवाट सो शीर्षकको जम्मा रकमको १० प्रतिशतमा नवढ्ने गरी कुनै एक वा एक भन्दा वढी शीर्षकहरूमा रकम सार्न तथा निकास र खर्च गर्न सकिनेछ । पुँजीगत खर्च र वित्तीय व्यवस्थातर्फ विनियोजित रकम साँवा भुक्तानी खर्च र व्याज भुक्तानी खर्च शीर्षकमा बाहेक अन्य चालू खर्च शीर्षकतर्फ सार्न र वित्तीय व्यवस्था अर्न्तगत साँवा भुक्तानी खर्चतर्फ विनियोजित रकम व्याज भुक्तानी खर्च शीर्षकमा बाहेक अन्यत्र सार्न सकिने छैन ।

तर चालु तथा पुँजीगत खर्च र वित्तीय व्यवस्थाको खर्च व्यहोर्न एक स्रोतवाट अर्को स्रोतमा रकम सार्न सकिनेछ ।

(३) उपदफा (२) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि एक शीर्षकवाट सो शीर्षकको जम्मा स्वीकृत रकमको १०% भन्दा वढ्ने गरी कुनै एक वा एक भन्दा वढी शीर्षकहरूमा रकम सार्न परेमा नगरसभाको स्वीकृत लिनुपर्नेछ ।

अनुसूचि -१

(दफा २ सँग सम्बन्धित)

नेपालको सिवधानको धारा २२९ (२) बमोजिम सञ्चित
कोषबाट विनियोजन हुने रकम रु.

क्र.सं.	अनुदान संख्या	शीर्षकको नाम	चालु खर्च	पूँजिगत खर्च	वित्तिय व्यवस्था	जम्मा
१	२	३	४	५	६	७
१	नगरकार्यपालिका	-	५४,३९,५६,०००	३२,५६,५०,०००	-	८६,९६,०६,०००
२	वडा समिति	-	२,३८,००,०००	१२,३२,००,०००	-	१४,७०,००,०००
३	विषयगत शाखा	-	-	-	-	-
४	ऋणको सावा व्याज भुक्तानी	-	-	-	-	-
५	लगानी (शेयर/ऋण)	-	-	-	-	-
	जम्मा		५६,७७,५६,०००	४४,८८,५०,०००		१,०१,६६,०६,०००

आज्ञाले

दियेन्द्र पौडेल

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

दुधौली नगरपालिकाको कर तथा गैरकर राजस्व लगाउने र उठाउने सम्बन्धी ऐन, २०७६

नगरसभाबाट स्वीकृत मिति : २०७६।०३।०९

प्रस्तावना :

दुधौली नगरपालिकाको समग्र विकासका लागि नगरपालिकाले राजस्व लगाउने तथा उठाउने सम्बन्धमा कानूनी व्यवस्था गर्न वाञ्छनीय भएकाले,

दुधौली नगरपालिकाको नगरसभाले नेपालको संविधानको धारा २२६ को उपधारा (१) बमोजिम यो कानून बनाएको छ ।

परिच्छेद -१

प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ : (१) यस कानूनको नाम “**दुधौली नगरपालिकाको कर तथा गैरकर राजस्व लगाउने र उठाउने सम्बन्धी ऐन, २०७६**” रहेको छ।

(२) यो कानून दुधौली नगरपालिका भर लागू हुनेछ र यस कानून बमोजिमको कर वा राजस्व बुझाउनु पर्ने दायित्व भएको व्यक्ति जहाँसुकै रहे बसेको भए पनि निजको हकमा समेत लागू हुनेछ ।

(३) यो कानून तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।

२. परिभाषा: विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस कानूनमा,

(क) “कम्पनी” भन्नाले प्रचलित नेपाल कानून बमोजिम संस्थापन भएको कम्पनी सम्झनुपर्छ र सो शब्दले प्रचलित नेपाल कानून बमोजिम स्थापित संगठित संस्थालाई समेत जनाउँछ ।

(ख) “कर” भन्नाले परिच्छेद ४ बमोजिम लागेको वा लाग्ने कर सम्झनु पर्छ।

(ग) “कर अधिकृत ” भन्नाले **दुधौली नगरपालिकाले** दफा ६ बमोजिम

नियुक्त गरेको कर अधिकृत सम्झनु पर्छ र सो शब्दले कर अधिकृतको रुपमा काम गर्न जिम्मेवारी सुम्पेको वा कर अधिकृतको प्रत्यायोजित अधिकार प्रयोग गर्ने **नगरपालिका**को अधिकृतस्तरको कर्मचारीलाई समेत जनाउँछ ।

- (घ) “कर एकाई” भन्नाले **दुधौली नगरपालिका**मा कर सम्बन्धी काम, कारवाही र निर्णय गर्ने **नगरपालिकाको विभाग, महाशाखा, शाखा वा सो**प्रयोजनको लागि तोकिएको कार्यालयको रूपमा रहेको **नगरपालिका** अन्तर्गतको संगठन संरचना सम्झनुपर्छ ।
- (ङ) “करदाता” भन्नाले कर तिर्नु पर्ने कर्तव्य भएको व्यक्ति सम्झनु पर्छ र सो शब्दले कर अधिकृतले कुनै करको विवरण बुझाउन सूचना दिएको वा अरु कुनै कारवाही प्रक्रिया शुरु गरेको व्यक्तिलाई समेत जनाउँछ।
- (च) “कर निर्धारण” भन्नाले कर निर्धारण सम्झनु पर्छ र सो शब्दले पुनः कर निर्धारण र अतिरिक्त कर निर्धारणलाई समेत जनाउँछ ।
- (छ) “गैरकर राजस्व ” भन्नाले परिच्छेद –१४ बमोजिम लाग्ने वा लागेको गैरकर राजस्व सम्झनुपर्छ ।
- (ज) “परिवार” भन्नाले प्राकृतिक व्यक्तिको पति, पत्नी र अंश छुट्टिए वा नछुट्टिएका नावालिंग सन्तान सम्झनु पर्छ।
- (झ) “प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत” भन्नाले **दुधौली नगरपालिका**को प्रशासकीय प्रमुखको रूपमा काम गर्ने कर्मचारी सम्झनु पर्छ।
- (ञ) “फर्म” भन्नाले प्रचलित कानून बमोजिम दर्ता भएको जुनसुकै फर्म सम्झनु पर्छ ।
- (ट) “व्यक्ति” भन्नाले कर तिर्नुपर्ने दायित्व भएको जुनसुकै व्यक्ति सम्झनुपर्छ।
- (ठ) “सभा” भन्नाले **दुधौली नगरपालिका**को सभा सम्झनु पर्छ।
- (ड) “स्थानीय सरकार” भन्नाले स्थानीय तहको कार्यकारिणी अधिकार प्रयोग गर्ने **दुधौली नगरपालिका** सम्झनुपर्छ।
- (ढ) “संविधान” भन्नाले नेपालको संविधान सम्झनुपर्छ ।

३. व्याख्या: यो कानूनमा परिभाषा गरिएका लवजको सोही अनुसार र अरुमा प्रचलित कानून व्याख्या सम्बन्धी संघीय ऐन तथा दफा ४ बमोजिमका सिद्धान्तका आधारमा गरिनेछ ।

परिच्छेद-२

राजस्व सम्बन्धी सामान्य सिद्धान्त

४. कर तथा गैरकर राजस्व सम्बन्धी सामान्य सिद्धान्त: (१) कर राजस्व देहायका सिद्धान्तलाई आधार लिई लगाईनेछ :

- (क) कर तिर्न सक्ने क्षमताका आधारमा ।
- (ख) कर प्रणाली समानता र न्यायमा आधारित रहने गरी ।
- (ग) सरल, पारदर्शी र मितव्ययी हुने गरेर ।
- (घ) नागरिकलाई सुविधा हुने किसिमबाट ।
- (ङ) स्वेच्छिक रूपमा कर तिर्न प्रेरित हुने वातावरण सृजना गरेर ।
- (च) करको आधार, करको दर र कर तिर्ने अवधी निश्चित गरेर ।
- (छ) पश्चातदर्शी असर नपर्ने गरेर।

(२) गैरकर राजस्व लगाउँदा र उठाउँदा उपलब्ध गराइने सेवा, सहुलियत र सुबिधाको लागत, सञ्चालन र सम्भार खर्चलाई आधार मानी लगाइने र उठाइनेछ ।

परिच्छेद-३

कर प्रशासन सम्बन्धी व्यवस्था

५. कर प्रशासन : (१) नेपालको संविधानको व्यवस्था अनुरूप आफ्नो अधिकारक्षेत्र भित्रको कर तथा गैरकरको प्रशासन दुधौली नगरपालिकाले गर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको कर प्रशासन व्यावसायिक, दुरुस्त र प्रभावकारी बनाउन आवश्यकता अनुसार कर एकाई रहन सक्नेछन् ।

६. कर्मचारी सम्बन्धी व्यवस्था : (१) नगरपालिकाबाट स्वीकृत दरवन्दी अनुसारका विभिन्न तहका कर्मचारी कर एकाईमा रहन सक्नेछन् ।
- (२) कर एकाईमा नगरपालिकाले प्रचलित कानून बमोजिम स्वीकृत दरवन्दीका आधारमा एक वा सो भन्दा बढीतहका कर अधिकृतहरु, कर सहायक तथा सहयोगीहरुलाई काममा लगाउन सक्नेछ ।
७. कर अधिकृतको काम, कर्तव्य र अधिकार: यस ऐनमा अन्यत्र उल्लेख भएका काम, कर्तव्य र अधिकारका अतिरिक्त कर अधिकृतको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछः
- (क) करदाता दर्ता गर्ने ।
- (ख) करदाताबाट विवरण प्राप्त गर्ने ।
- (ग) कर परीक्षण तथा अनुसन्धान गर्ने ।
- (घ) कर संकलन गर्ने ।
- (ङ) कर तथा गैर कर राजस्व चुहावट रोक्न आवश्यक कार्य गर्ने।
- (च) करदाता मैत्री वातावरण बनाउन उपयुक्त र आवश्यक कार्य गर्ने।
- (छ) कर सम्बन्धी जनचेतना अभिवृद्धि गर्न कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।
- (ज) कर कानून र कर प्रशासनका क्षेत्रमा सुधार गर्नुपर्ने बिषयमा नगरपालिकालाई सुझाव दिने ।
- (झ) राजस्वको प्रक्षेपण गर्न आवश्यक सूचना उपलब्ध गराउने ।
- (ञ) करदाताका खातापाता र हरहिसाव दुरुस्त राख्न लगाउने ।
- (ट) कर सम्बन्धी अभिलेख दुरुस्त राख्ने ।
- (ठ) कर सम्बन्धी अन्य काम गर्ने ।
८. अधिकार प्रत्यायोजन: (१) नगरपालिकाको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले संविधान र यस कानून बमोजिम आफूमा रहेको कर तथा राजस्व उठाउने अधिकार कर अधिकृतलाई प्रत्यायोजन गर्न सक्नेछ ।

(२) कर अधिकृतले आफूलाई प्राप्त अधिकार मध्ये आवश्यकता अनुसार केही अधिकार आफ्नो सामान्य रेखदेख र नियन्त्रणमा रहने गरी आफू मातहतको कर्मचारीलाई प्रत्यायोजन गर्न सक्नेछ ।

(३) कर अधिकृतले आफूलाई प्राप्त अधिकार प्रत्यायोजन गर्ने सम्बन्धमा स्थानीय सरकारबाट कुनै खास निर्देशन भएकोमा सोही बमोजिम गर्नु पर्नेछ ।

९. प्रत्यायोजित अधिकार र जिम्मेवारी : (१) दफा ८ बमोजिम प्रत्यायोजन गरिएको अधिकारको जिम्मेवारी अधिकार प्रत्यायोजन गर्ने अधिकारीमा रहनेछ ।

(२) दफा ८ बमोजिम प्रत्यायोजित अधिकार प्रयोग गर्नेले सो अधिकारको प्रयोग गर्दा अधिकार प्रत्यायोजन गर्ने प्रति उत्तरदायी रही प्रयोग गर्नुपर्नेछ ।

परिच्छेद-४

कर राजस्व सम्बन्धी व्यवस्था

१०. सम्पत्ति कर: (१) नगरपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्र रहेको सम्पत्ति कर लगाउने भनी तोकेको घर र जग्गामा नगरसभाले तोकेको दरले सम्पत्ति कर लगाउने र उठाउनेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको सम्पत्ति कर लगाउने भनी तोकेको घर र जग्गा बाहेकका अन्य जग्गा भएमा नगरसभाले तोके बमोजिम भूमिकर (मालपोत) लगाउनु र असुल उपर गर्नुपर्नेछ ।

(३) नगरपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्रको घर जग्गाको अभिलेख प्रत्येक बर्ष दुरुस्त मिलाई राख्नुपर्नेछ ।

(४) सम्पत्ति कर निर्धारणका लागि सम्पत्ति मूल्यांकन देहाय बमोजिम गरिनेछ:

(क) घरको वनौट (कच्ची वा पक्की) ।

- (ख) घरजग्गासँग सडक वा बाटो जोडिएको वा नजोडिएको र जोडिएको भए पक्की, कच्ची वा गोरेटो जस्तो बाटोको प्रकृति र राजमार्ग, मुख्य सडक वा सहायक सडकसंगको दुरी ।
- (ग) घरजग्गाको व्यापारिक वा आवासीय उपयोगको अवस्था ।
- (घ) सम्पत्ति मूल्यांकन गर्दा अनुसूची १ बमोजिम हासकट्टी गरी खुद सम्पत्ति कायम गरिनेछ ।
- (ङ) खण्ड (घ) बमोजिम कायम भएको खुद सम्पत्तीमा सात प्रतिशत मर्मत संभार खर्च कट्टी गर्न दिइनेछ ।

(५) उपदफा (४) बमोजिम घर जग्गा मूल्यांकन गर्न देहायको घर जग्गा मूल्यांकन समिति गठन गर्न सक्नेछ :

- (क) नगरपालिकाले तोकेको ईञ्जिनियर वा प्राविधिक - संयोजक
- (ख) नगरपालिकाले तोकेको घरजग्गा सम्बन्धी बिज्ञ एक जना - सदस्य
- (ग) कर एकाईको प्रमुख - सदस्य सचिव

(६) घर जग्गा मूल्यांकन समितिले **नगरपालिकाको** कुनै पदाधिकारी वा अधिकृत वा अन्य कुनै विज्ञलाई बैठकमा आमन्त्रण गर्न सक्नेछ ।

(७) घर जग्गा मूल्यांकन समितिले प्रत्येक पाँच वर्षमा घर जग्गा मूल्यांकनका आधार र दररेटको सुझाव सिफारिस गर्न सक्नेछ ।

(८) घर जग्गा मूल्यांकन समितिले बैठकको कार्यविधि आफै निर्धारण गर्न सक्नेछ ।

(९) सम्पत्ति करको प्रयोजनको लागि सम्पत्तिको स्वामित्व देहायको व्यक्तिमा रहेको मानिनेछ:

- (क) आर्थिक वर्षको पहिलो दिन जुन सम्पत्ति जसको स्वामित्वमा रहेको छ सो सम्पत्ति सोही व्यक्तिको नाममा ।
- (ख) कुनै सम्पत्ति एक भन्दा बढी व्यक्तिहरूको संयुक्त स्वामित्वमा रहेकोमा स्वामित्व स्पष्ट भएकोमा सोही अनुसार र अन्यथा सबैको बराबर हक ।

(१०) करदाताले प्रत्येक वर्ष स्वयं कर निर्धारण गरी आश्विन मसान्त भित्र नगरपालिकामा विवरण पेश गर्नुपर्नेछ ।

(११) यस दफा बमोजिम दाखिला गर्नुपर्ने कर प्रत्येक आर्थिक वर्षको आश्विन मसान्त भित्र कर एकाईमा दाखिला गर्नुपर्नेछ ।

(१२) नाबालकको नाममा रहेको सम्पत्तिमा लाग्ने सम्पत्ति कर दाखिला गर्ने दायित्व निजको संरक्षक वा माथवर व्यक्तिको हुनेछ ।

११. **घर जग्गा बहाल कर :** (१) नगरपालिकाले आफ्नो क्षेत्र भित्र बहालमा लगाएको घरको आकार, प्रकार, बनौट र चर्चेको जग्गा (प्लिनथ एरिया) को आधारमा **नगरसभाले तोकेको** दरले घर **जग्गा** बहाल कर लगाई असुल उपर गर्नेछ ।

स्पष्टीकरण: यस दफाको प्रयोजनको लागि घर भन्नाले भवन, गोदाम, टहरा, छप्पर (सेड), कारखाना र यस्तै पक्की वा कच्चा संरचना सम्झनुपर्छ ।

(२) घर बहालमा लगाउने व्यक्ति घर बहाल करको करदाता हुनेछ । कम्पनी वा संस्था मार्फत घर बनाई घर बहालमा दिएको हकमा उक्त कम्पनी वा संस्था घर बहाल करको करदाता हुनेछ ।

(३) घर बहालमा दिंदा प्रत्येक घरधनीले सम्झौता गरी त्यस्तो सम्झौताको प्रति वा सम्झौतामा संशोधन गरिएमा सोको विवरण सो कार्य भएको मितिले पैंतीस दिनभित्र कर एकाइमा पेश गर्नुपर्नेछ ।

(४) उपदफा (३) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि कुनै कार्यालय, कम्पनी, फर्म, एजेन्सी, परामर्शदाता वा जुनसुकै प्रकारको संगठित संस्थाले घर बहालमा लिएकोमा बहाल भुक्तानी गर्दा अग्रिम कर कट्टी गरी घरधनीका तर्फबाट कर एकाईमा घर बहाल कर बुझाउनपर्नेछ ।

(५) उपदफा (४) बमोजिम अग्रिम कर कट्टी गरी दाखिला गर्नु पर्ने घर बहाल कर कट्टी भएको महिना पछिको महिनाको २५ गते भित्र दाखिला गर्नुपर्नेछ ।

(६) घर बहालको प्रयोजनको लागि **नगरपालिकाले** न्यूनतम मासिक घर बहाल रकम निर्धारण गरी लागु गर्न सक्नेछ ।

(७) न्यूनतम मासिक घर बहाल रकम निर्धारण सम्बन्धी अन्य व्यवस्था निर्देशिकामा उल्लेख भए बमोजिम हुनेछ।

(८) घर बहालमा दिने घरधनीले घर बहाल करको विवरण प्रत्येक आर्थिक वर्षको आश्विन मसान्त भित्र पेश गर्नुपर्नेछ।

(९) यस दफा बमोजिम दाखिला गर्नु पर्ने कर प्रत्येक आर्थिक वर्षको आश्विन मसान्त भित्र दाखिला गर्नुपर्नेछ।

(१०) एक आर्थिक वर्षको घर बहाल कर एकमुष्ट अग्रिम रुपमा श्रावण महिना भित्र दाखिला गर्ने घर धनीलाई घर बहाल करमा **नगरसभाले तोके बमोजिम छुट** दिन सकिनेछ।

१२. **घर जग्गा रजिष्ट्रेसन शुल्क :** (१) नगरपालिकाले घर, जग्गा वा घर जग्गा रजिष्ट्रेसन शुल्क लगाई उठाउन सक्नेछ।

(२) नगरपालिकाले उपदफा (१) बमोजिम घर, जग्गा वा घर जग्गा रजिष्ट्रेसन शुल्क उठाउँदा अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ बमोजिम प्रदेशले लगाएको घर, जग्गा वा घर जग्गा रजिष्ट्रेसन शुल्क समेत उठाउनु पर्नेछ।

(३) नगरपालिका क्षेत्र भित्र घर, जग्गा वा घर जग्गा रजिष्ट्रेसन पारित गरी गराई स्वामित्व प्राप्त गर्ने व्यक्तिले घर, जग्गा वा घरजग्गा रजिष्ट्रेसन शुल्क बुझाउनुपर्नेछ।

(४) घर, जग्गा वा घर जग्गा रजिष्ट्रेसन शुल्क स्वामित्व हस्तान्तरण गर्दाको समयमा बुझाउनु पर्नेछ।

(५) घर जग्गा रजिष्ट्रेसन शुल्क प्रत्येक कारोबारको लिखतमा उल्लेख भएको थैली वा सो प्रयोजनको लागि निर्धारण गरिएको न्यूनतम रकम बमोजिम त्यस्तो घर, जग्गा वा घर जग्गा रजिष्ट्रेसन गर्ने कार्यालयबाट असूल उपर गरिनेछ।

(६) घर, जग्गा वा घर जग्गाको स्वामित्व प्राप्त गर्ने व्यक्ति महिला नागरिक भएमा उपदफा (१) बमोजिम लाग्ने शुल्कमा २५ प्रतिशत रकम छुट हुनेछ।

(७) संघीय, प्रदेश र स्थानीय सरकार तथा सरकारी निकायलाई रजिष्ट्रेसन शुल्क लाग्ने छैन।

(८) नगरपालिकाले घर जग्गा रजिष्ट्रेशन पारित गर्दाको अवस्थामा नेपाल सरकारले तोकेको दरमा पुंजीगत लाभकर असुल गरी तोकेको राजस्व खातामा जम्मा गर्नुपर्नेछ ।

१३. **सवारी साधन कर :** (१) नगरपालिकाले सवारी साधन कर लगाउन सक्नेछ ।

स्पष्टीकरण : यस दफाको प्रयोजनको लागि "सवारी साधन" भन्नाले इन्धन वा यान्त्रिक शक्तिबाट सडकमा चल्ने चार पांग्रे, तीनपांग्रे वा दुईपांग्रे सवारी साधन सम्झनु पर्छ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम सवारी साधन कर लगाउदा सवारी साधनको प्रकृति र क्षमताका आधारमा समान प्रकृतिका सवारी साधनलाई समान दर कायम हुने गरी लगाइनेछ ।

(३) प्रत्येक वर्षको आश्विन मसान्तमा सवारी साधनधनीले यस दफा बमोजिमको कर दाखिला गर्नु पर्नेछ ।

१४. **भूमिकर (मालपोत) :** (१) नगरपालिकाले भूमिकर (मालपोत) लगाई उठाउन सक्नेछ ।

(२) यस ऐन बमोजिम सम्पत्ति कर लाग्ने घर र जग्गा बाहेकको अन्य जग्गामा भूमिकर (मालपोत) लाग्नेछ र त्यस्तो जग्गाको जग्गाधनीले भूमिकर (मालपोत) तिर्नु पर्नेछ ।

(३) नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार, स्थानीय सरकार र कूटनीतिक नियोगको नाममा भएका जग्गामा भूमिकर (मालपोत) लाग्ने छैन ।

(४) प्राकृतिक प्रकोपको अवस्था वा अन्य गम्भीर परिस्थितिमा नगरपालिकाले आधार र कारण खोली त्यसबाट प्रभावित सबैले समान सुबिधा पाउने गरी भूमिकर (मालपोत) मा छुट वा मिनाहा दिने निर्णय गर्न सक्नेछ ।

(५) उपदफा (४) बमोजिम छुट दिने निर्णय भएकोमा सो निर्णय भएको मितिले पन्ध्र दिनभित्र त्यसको सूचना नगरसभाको बैठक चलेको भए नगरसभामा पेश गर्नु पर्नेछ र बैठक नचलेको भए त्यसपछि वस्ने नगरसभाको पहिलो बैठकले पारित गर्नुपर्नेछ ।

(६) नगरपालिकाले यस दफा बमोजिमको भूमिकर (मालपोत) आफैले उठाउन वा नेपाल सरकार अन्तर्गतको कुनै कार्यालय मार्फत उठाउने

व्यवस्था गर्न सक्नेछ ।

(७) भूमिकर (मालपोत) प्रत्येक वर्ष आश्विन महिनाभित्र कर एकाई वा सम्बन्धित वडा कार्यालयमा बुझाउनु पर्नेछ ।

(८) नगरपालिकाले प्राकृतिक प्रकोपको अवस्था वा विशेष परिस्थिति सिर्जना भएकोमा आधार र कारण खोली नगरपालिकाभर वा त्यसको कुनै खास क्षेत्र तोकी सो क्षेत्रको जग्गाको भूमिकर बुझाउने म्याद बढाउन सक्नेछ। सो म्यादभित्र भूमिकर (मालपोत) बुझाएकोमा म्याद भित्र बुझाएको मानिनेछ र थप शुल्क लाग्ने छैन ।

१५. **मनोरञ्जन कर :** (१) नगरपालिकाले चलचित्र घर, भिडियो घर, सांस्कृतिक प्रदर्शन हल, कन्सर्ट जस्ता मनोरञ्जनस्थलमा देखाइने मनोरञ्जनका साधनमा मनोरञ्जन कर लगाई उठाउन सक्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको मनोरञ्जन कर मनोरञ्जनस्थलको संचालकले मनोरञ्जनको लागि टिकट बिक्री गर्दाको अवस्थामा असुल गर्नेछ। यसरी असुल भएको मनोरञ्जन कर नगरपालिकाको संचित कोषमा दाखलिा गर्नुपर्नेछ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम उपभोक्ताबाट असुल गरेको मनोरञ्जन करको रकम असुल गरेको महिनाभन्दा पछिको महिनाको २५ गते भित्र कर एकाईमा दाखिला गर्नु पर्नेछ ।

१६. **विज्ञापन कर :** (१) नगरपालिकाले होर्डिंग बोर्डमा विज्ञापन कर लगाई असुल गर्नसक्नेछ ।

(२) नगरपालिकाले उपदफा (१) बमोजिमको विज्ञापन कर शुल्क उठाउँदा अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ बमोजिम प्रदेशले लगाएको विज्ञापन कर समेत उठाउनु पर्नेछ। यसरी असुल भएको विज्ञापन कर रकम मध्ये पालिकाले लगाएको सबै र प्रदेशले लगाएको विज्ञापन कर को **तोकेको** रकम नगरपालिकाको संचित कोषमा दाखलिा गरी प्रदेशले लगाएको बांकी रकम प्रदेश संचित कोषमा दाखलिा गर्नुपर्नेछ ।

(३) विज्ञापन कर विज्ञापन राख्न अनुमतिका लागि निवेदन दिनेबाट असुल गरिनेछ ।

(४) यस दफा बमोजिमको विज्ञापन सामाग्री राख्न नगरपालिकाबाट अनुमति लिनु पर्नेछ।

(५) उपदफा (४) बमोजिमको अनुमति पत्र दिँदा सर्वसाधारण जनताको हित सम्बन्धी अन्य कुराका अतिरिक्त विज्ञापन राख्न पाउने अवधि, नवीकरण गर्नु पर्ने समय नवीकरण नगरेमा लाग्ने शुल्क सौन्दर्य विगार्न नहुने कुरा, सामाग्रीको भाषिक शुद्धता र शालीनता जस्ता शर्त किटान गरिएको हुनुपर्नेछ ।

(६) कुनै कम्पनी, फर्म, एजेन्सी, संस्था वा व्यक्तिले अरु कसैले प्रायोजन गरेको सूचनापट्ट (होर्डिंग बोर्ड) राखेमा यस दफा बमोजिमको विज्ञापन कर सम्बन्धित प्रायोजकबाट असूल गरी राजश्व एकाई वा सो इकाइले तोकेको बैंक खातामा दाखिला गर्नुपर्नेछ।

(७) नेपाल सरकार वा प्रदेश सरकार वा सरकारी संस्थाका जग्गा वा सम्पत्तिमा विज्ञापन सामाग्री राखेमा कर उठाउनु अघि कर एकाइले सो निकायसँग समन्वय गरी कर असुल गर्नुपर्नेछ ।

(८) व्यापारिक वा व्यावसायिक प्रयोजनका लागि राखिएका विज्ञापनमा लागेको कर छूट वा मिनाहा हुन सक्ने छैन।

(१०) नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार र स्थानीय सरकारका तर्फबाट राखेका विज्ञापनमा कर लाग्नेछैन।

१७. **व्यवसाय कर:** (१) नगरपालिकाले आफ्नो क्षेत्र भित्रको व्यापार, व्यवसाय वा सेवामा पूँजीगत लगानी र आर्थिक कारोबारको आधारमा व्यवसाय दर्तामा र नवीकरणमा वार्षिक व्यवसाय कर लगाउन र उठाउन सक्नेछ ।

(२) एकै व्यक्तिले आफ्नो नाममा एक वा एकै प्रकृतिका व्यवसाय वा शाखा एक वा सो भन्दा बढी स्थानमा संचालन गरेकोमा ६० दिन भित्र सोको जानकारी कर एकाइलाई दिनुपर्नेछ ।

(३) यस दफा बमोजिमको व्यवसाय कर बार्षिक रुपमा बुझाउनु पर्नेछ । कुनै करदाताले अग्रिम रुपमा ५ वर्षको कर एकमुष्ट बुझाउन चाहेमा त्यस वापत लाग्ने रकममा १० प्रतिशतले छुट दिइनेछ ।

(४) करदाताले व्यवसाय संचालन गर्दा निवेदन साथ पेश गरेका विवरणमा हेरफेर परिवर्तन वा नामसारी गर्नु पर्ने भएमा त्यसको कारण परेको

मितिले साठी दिन भित्र कर एकाइमा जानकारी दिनुपर्नेछ ।

(५) कर अधिकृतले करदाताले यस दफा बमोजिम पेश गरेका विवरण छानविन गरी अन्यथा देखिए यथार्थ विवरण पेश गर्न तीस दिनको म्याद दिई करदातालाई सूचना दिन सक्नेछ ।

(६) एकपटक व्यवसाय दर्ता भए पछि दर्ता खारेजीको निवेदन नपरेसम्म सो व्यवसाय संचालनमा रहेको मानी कर असुल गरिनेछ ।

(७) कुनै करदाताले लाग्ने कर बुझाई व्यवसाय दर्ता खारेज गर्न निवेदन दिन सक्नेछ ।

परिच्छेद-५

करदाता दर्ता सम्बन्धी व्यवस्था

१८. करदाताको पहिचान तथा दर्ता : (१) कर एकाइले यस ऐन बमोजिम कर तिर्नु पर्ने व्यक्ति वा करदाताको पहिचान गर्नुपर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम करदाताको पहिचान गर्दा व्यक्ति वा करदाताको नाममा रहेको सम्पत्ति, निजले गरेको कारोबार र कर एकाइलाई कुनै स्रोतबाट प्राप्त सूचना र सो एकाइले छानविन गर्दा देखिएका आधारमा करदाताको पहिचान गरिनेछ।

(३) कर एकाइले यस ऐन बमोजिम कर तिर्नुपर्ने दायित्व भएका करदाताको विवरण खुलाई करदाता दर्ता गरी राख्नु पर्ने छ।

(४) नेपाल सरकारबाट स्थायी लेखा नम्बर लिएका करदाताले कर सम्बन्धी कारोबार गर्दा सोही नम्बरको प्रयोग गर्नु पर्नेछ ।

१९. करदाताको दायित्व: यस ऐन बमोजिम कर तिर्नुपर्ने कर्तव्य भएका करदाताको देहाय बमोजिमको दायित्व हुनेछ:

(क) आफूलाई करदाताको रूपमा दर्ता गराउने ।

(ख) निर्धारित समयमा विवरण पेश गर्ने ।

(ग) निर्धारित समयमा कर दाखिला गर्ने ।

- (घ) यस ऐन बमोजिम कुनै शुःल्क, जरिवाना वा व्याज बुझाउनु पर्ने भए समयमा बुझाउने ।
- (ङ) हिसाव किताव र अभिलेख दुरुस्त राख्ने ।
- (च) कर अधिकृतले मागेको सूचना तथ्यांक समयमा उपलब्ध गराउने।
- (छ) कर एकाईलाई आवश्यक सहयोग गर्ने ।
२०. **करदाताको अधिकार :** (१) करदातालाई देहाय बमोजिमको अधिकार हुनेछ ।
- (क) सम्मानपूर्वक व्यवहारको अधिकार ।
- (ख) प्रचलित कानून बमोजिम कर सम्बन्धी सूचना प्राप्त गर्ने अधिकार ।
- (ग) कर सम्बन्धी बिषयमा प्रमाण पेश गर्ने मौका प्राप्त गर्ने अधिकार ।
- (घ) प्रतिरक्षाको लागि कानून व्यवसायी वा लेखापरिक्षक नियुक्त गर्ने अधिकार ।
- (ङ) कर सम्बन्धी गोप्य कुराहरु यस ऐनमा उल्लेख भए बाहेक अनतिक्रम्य हुने अधिकार ।

(२) करदाताले उपदफा (१) बमोजिमको अधिकारको दावी गर्न आफ्नो दायित्व पूरा गरेको हुनुपर्नेछ ।

२१. **करदाताको प्रतिनिधित्व:** (१) करदाताको प्रतिनिधित्व करदाताको परिवारको उमेर पुगेको सदस्य, माथवर व्यक्ति वा निजको कानून व्यवसायी वा लेखापाल वा लेखापरीक्षक वा निजले लिखित रूपमा अख्तियारी दिई पठाएको उमेर पुगेको वारेसले गर्न सक्नेछ ।

स्पस्टीकरण: यस दफाको प्रयोजनको लागि उमेर पुगेको भन्नाले अठार वर्ष उमेर पुगेको व्यक्ति सम्झनु पर्छ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम प्रतिनिधित्व गर्न सक्ने व्यक्तिका तर्फबाट गरिएका काम कारवाही करदाता स्वयंले गरेको मानिनेछ ।

परिच्छेद -६

विवरण दाखिला सम्बन्धि व्यवस्था

२२. विवरण दाखिला गर्न आदेश दिन सक्ने: (१) यस ऐन बमोजिम कर बुझाउनुपर्ने दायित्व भएको व्यक्तिले कर विवरण नबुझाएमा वा विवरण दाखिला गर्दा व्यहोरा फरक पारी दाखिला गरेको भनी शंका गर्न सकिने आधार र कारण भएमा कर अधिकृतले आधार र कारण खोली कर विवरण दाखिला गर्न आदेश दिन सक्नेछ । त्यस्तो आदेश प्राप्त भएमा सम्बन्धित व्यक्तिले सो आदेश प्राप्त भएको मितिले एक महिना भित्र कर एकाइमा विवरण दाखिला गर्नु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको म्याद भित्र विवरण दाखिला गर्न नसक्ने सम्बन्धित व्यक्तिले आधार र कारण खोली समयावधि थपको लागि निवेदन दिएमा कर अधिकृतले तीस दिनसम्मको समयावधि थप दिन सक्नेछ ।

२३. विवरण सच्याउन सकिने: यस परिच्छेद बमोजिमको कर विवरण दाखिल भै सकेपछि कुनै तथ्य सम्बन्धी वा गणितीय भूल भएको भन्ने लागेमा करदाताले पहिला विवरण दाखिला भएको मितिले तीन (३) महिना भित्र यथार्थ, तथ्य र सही अंक सहितको अर्को विवरण पेश गर्न सक्नेछ ।

परिच्छेद -७

कर दाखिला सम्बन्धी व्यवस्था

२४. कर दाखिला गर्नुपर्ने: (१) यस ऐन बमोजिम दाखिला गर्नुपर्ने कर ऐनको परिच्छेद ४ मा उल्लेख गरिएकोमा सोही समयमा र समय उल्लेख नभएको हकमा प्रत्येक आर्थिक वर्षको आश्विन मसान्त भित्र कर एकाइमा दाखिला गर्नुपर्नेछ ।

(२) यस ऐन बमोजिम अग्रिम कर कट्टी गरी दाखिला गर्नु पर्ने कर कट्टी भएको महिना पछिको महिनाको २५ गते भित्र कर एकाइमा दाखिला गर्नुपर्नेछ ।

२५. कर दाखिलाको निस्सा दिनुपर्ने: करदाताले यस ऐन बमोजिम बुझाउनु पर्ने कर वा गैरकर राजस्व वा अन्य रकम बुझाएपछि करदातालाई तत्काल त्यसको निस्सा दिनु पर्नेछ ।

परिच्छेद -८

कर फिर्ता र समायोजन

२६. कर फिर्ता सम्बन्धी व्यवस्था : (१) करदाताले यस ऐन बमोजिम कर बुझाउँदा तिर्नु पर्ने भन्दा बढी कर दाखिला गरेकोमा सो कर रकम फिर्ता माग गर्न सक्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम फिर्ताको लागि निवेदन परेकोमा व्यहोरा साँचो देखिएमा कर अधिकृतले निवेदन परेको एक महिना भित्र माग बमोजिम फिर्ता दिने निर्णय गर्नु पर्नेछ ।

२७. कर समायोजन सम्बन्धी व्यवस्था : (१) करदाताले दफा २६ बमोजिम फिर्ता पाउने ठहरीएको रकम दाखिला गर्नुपर्ने कर रकममा समायोजन गर्न कर अधिकृत समक्ष निवेदन दिन सक्नेछ ।

(२) उप दफा (१) बमोजिम निवेदन परेकोमा व्यहोरा साँचो देखिएमा कर अधिकृतले निवेदन परेको एक महिना भित्र माग बमोजिम समायोजन गर्न अदेश दिनुपर्नेछ ।

परिच्छेद -९

कर परिक्षण र कर निर्धारण

२८. कर परिक्षण र कर निर्धारण: (१) यस ऐन बमोजिम करदाताले विवरण पेश नगरेको वा पेश गरेको विवरणमा देहायका सबै वा कुनै कुरा कम भए गरेको देखिएमा कर अधिकृतबाट कर परिक्षण गरी कर निर्धारण गरिनेछ:

(क) खातापाता, हरहिसाव वा अभिलेख दुरुस्त नदेखिएमा ।

(ख) गलत वा झुठ्टा कागजात/विवरण संलग्न गरेको देखिएमा ।

(ग) यथार्थ कारोवार नदेखाएको विश्वास गर्नुपर्ने कारण भएमा ।

(घ) कारोवारका आधारमा करको दायित्व कम देखाएकोमा ।

(ङ) करको दर फरक पारेकोमा ।

(च) कानून बमोजिम कर छुट वा मिनाहा हुन नसक्नेमा पनि सोको दावी गरेकोमा ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम कर निर्धारण गर्नुपर्ने देखिएमा

करदातालाई आधार र कारण खुलाई आफ्नो स्पष्टीकरण पेश गर्न तीस दिनको सूचना दिनुपर्नेछ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम सूचना प्राप्त भएकोमा करदाताले सूचनामा तोकिएको म्याद भित्र आफ्नो स्पष्टीकरण पेश गर्नु पर्नेछ।

(४) कर अधिकृतले उपदफा (३) बमोजिम तोकिएको म्यादभित्र करदाताले स्पष्टीकरण पेश गरेमा सो समेतलाई आधार बनाई र स्पष्टीकरण पेश नगरेमा कानून बमोजिम कर निर्धारण गर्नु पर्नेछ ।

(५) स्वयं कर निर्धारण गरी विवरण पेश गरेको मितिले चार बर्ष भित्र कर अधिकृतले पुनः कर निर्धारण वा संशोधित कर निर्धारण गर्नुपर्ने सन्तोषजनक आधार र कारण भएमा करदातालाई सफाईको मौका दिई त्यस्तो कर निर्धारण गर्न सक्नेछ ।

२९. **कर निर्धारणको सूचना :** (१) यस ऐन बमोजिम कर अधिकृतबाट कर निर्धारण भएकोमा बुझाउनु पर्ने कर रकम, स्थान, समय सीमा र बैंक खाता नम्बर समेत उल्लेख गरी करदातालाई कर निर्धारणको सूचना दिनुपर्नेछ ।

(२) यस ऐन बमोजिमको कर दाखिला गर्दा निर्धारणको सूचना प्राप्त भएपछि करदाताले सो सूचनामा उल्लिखित स्थान र समय सिमा भित्र कर दाखिला गर्नुपर्नेछ ।

(३) उपदफा (१) बमोजिम कर रकम बैंक दाखिला गरिएकोमा करदाताले त्यसको सम्बन्धित भौचर कर कार्यालयमा बुझाउनु पर्नेछ ।

परिच्छेद -१०

कर संकलन सम्बन्धी व्यवस्था

३०. **कर संकलन सम्बन्धी व्यवस्था:** (१) यस ऐन बमोजिम असूल उपर गर्नु पर्ने कर, व्याज र शुल्क वापतको रकम करदाताले यस ऐनमा तोकिएको अवधिमा दाखिला नगरेमा कर अधिकृतले कार्यकारी अधिकृतको पूर्व स्वीकृति लिई देहायको एक वा एकभन्दा बढी तरिका बमोजिम कर असूल गर्न सक्नेछ:

(क) करदातालाई फिर्ता गर्नु पर्ने रकम भए त्यसमा कट्टा गरेर ।

- (ख) नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार, स्थानीय सरकार वा सरकारी स्वामित्वका संस्थाबाट करदाताले पाउने रकमबाट कट्टा गर्न लगाएर ।
- (ग) कुनै तेस्रो व्यक्तिले करदातालाई तिर्नुपर्ने रकम करदाताको पूर्व सहमति लिई कट्टा गरेर ।
- (घ) बैंक वा वित्तीय संस्थामा रहेको करदाताको रकमबाट कट्टा गर्न लगाएर ।
- (ङ) करदाताको कारोवार रोकका गरेर ।
- (च) करदाताको चल तथा अचल सम्पत्ति माथि दावी वा कब्जा गरेर।
- (छ) करदाताको सम्पत्ति एकैपटक वा पटकपटक गरी तोकिए बमोजिम लिलाम बिक्री गरेर ।

(२) उपदफा (१) को खण्ड (छ) बमोजिम लिलामको कारवाही शुरु भएपछि सो कारवाही समाप्त हुनु पूर्व कर दाखिला गर्न ल्याएमा बुझाउन बाँकी कूल रकमको थप पाँच प्रतिशत शुल्क सहित असूल गरिनेछ ।

(३) लिलामबाट प्राप्त रकम करदाताले तिर्नु पर्ने कर रकम भन्दा बढी भएमा वढी भएजति रकम साठी दिन भित्र सम्बन्धित करदातालाई फिर्ता दिनुपर्नेछ ।

(४) उपदफा (३) बमोजिम रकम फिर्ता गर्दा निजले उपलब्ध गराएको बैंक खातामा जम्मा गरिदिनु पर्नेछ ।

३१. **किस्तावन्दीमा कर असुली:** कुनै खास करदातालाई बिशेष परिस्थितिमा समयमा कर तिर्न नसक्ने कारण भई सो कुराको निवेदन गर्न आएमा कर अधिकृतले जाँचबुझ गर्दा कारण सन्तोषजनक देखिएमा पर्चा खडा गरी बढीमा एक बर्ष भित्र तीन किस्तामा कर दाखीलागर्न आदेश दिन सक्नेछ । तर ढिला वुझाए वापत यस ऐन वमोजिम लाग्ने व्याज मिन्हा हुने छैन ।

परिच्छेद -११

जरिवाना शुःल्क र ब्याज

३२. **जरिवाना लाग्ने:** यस ऐनको पालना नगरी करको दायित्व घटाएमा कर अधिकृतले कर विगोको दश प्रतिशत जरिवाना गर्न सक्नेछ ।

३३. व्याज लाग्ने: यस ऐन बमोजिम दाखिला गर्नु पर्ने कर समयमा दाखिला नगरेमा तिर्नु बुझाउनु पर्ने रकमको वार्षिक दश प्रतिशत व्याज लाग्नेछ ।
३४. अभिलेख नराखेमा शुल्क लाग्ने: यस ऐन बमोजिम अभिलेख राख्नुपर्ने कर्तव्य भएका करदाताले अभिलेख नराखेमा रु.१०००।-शुल्क लाग्नेछ ।
३५. समयमा विवरण दाखिला नगरेमा शुल्क लाग्ने: यस ऐन बमोजिम विवरण दाखिला गर्नुपर्ने दायित्व भएका करदाताले समयमा विवरण दाखिला नगरेमा प्रति विवरण रु.१०००।- शुल्क लाग्नेछ ।
३६. झुट्टा विवरण दिएमा शुल्क लाग्ने: यस ऐनबमोजिम विवरण दाखिला गर्नु पर्ने दायित्व भएका करदाताले झुट्टा विवरण दाखिला गरी गरेको दायित्व घटाएमा फरक परेको कर रकम असूल गरी सो को दश प्रतिशत शुल्क लाग्नेछ ।
३७. व्याज नलाग्ने: यस ऐन बमोजिम लाग्ने शुल्क व्याज र जरिवानामा पून व्याज लाग्ने छैन ।

परिच्छेद -१२

पूर्वादेश र प्रशासकीय पुनरावलोकन

३८. पूर्वादेश माग गर्न सक्ने : (१) कुनै करदातालाई यस ऐन बमोजिम लगाइएको कर, दस्तुर, शुल्क वा ऐनका व्यवस्थाबारे द्विधा भएमा सोको निराकरणका लागि निजले प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत समक्ष निवेदन दिन सक्नेछ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिमको निवेदन दिएकोमा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले द्विधा निराकरण गर्न पूर्वादेश जारी गरी करदातालाई सो पूर्वादेश उपलब्ध गराउने छ ।
- (३) उपदफा (१) र (२) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि अदालतमा विचाराधीन रहेको वा अदालतबाट निर्णय भैसकेको विषयमा यस दफा बमोजिम पूर्वादेश जारी गर्न सकिने छैन ।
- (४) उपदफा (१) बमोजिमको पूर्वादेश अदालतको आदेशबाट अन्यथा नभएसम्म कायम रहने छ ।

३९. प्रशासकीय पुनरावलोकन हुन सक्ने: यस ऐनबमोजिमका देहायको निर्णय माथि प्रशासकीय पुनरावलोकन हुन सक्नेछः ।

(क) कर अधिकृतले गरेको कर निर्धारण, पुनः कर निर्धारण, र संशोधित कर निर्धारण सम्बन्धी निर्णय ।

(ख) यस ऐन बमोजिम लाग्ने वा लागेको कर र गैरकर राजश्व तथा अन्य दस्तुर, शुल्क, व्याज सम्बन्धी निर्णय ।

४०. प्रशासकीय पुनरावलोकनको प्रक्रिया: (१) यस ऐन बमोजिमको कर निर्धारणको निर्णय उपर चित्त नबुझे करदाताले सो निर्णय भएको मितिले ३० दिन भित्र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत समक्ष प्रशासकीय पुनरावलोकनका लागि निवेदन दिन सक्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम प्रशासकीय पुनरावलोकनको लागि परेको निवेदन माथि ६० कार्य दिन भित्र कारवाही र किनारा गर्नु पर्नेछ ।

परिच्छेद – १३

पुनरावेदन

४१. उजुरी नलाग्ने : यस ऐन बमोजिम प्रशासकीय पुनरावलोकन गर्न सकिने विषयमा त्यस्तो पुनरावलोकन नभई कुनै अदालतमा कुनै उजूर लाग्ने छैन ।

४२. पुनरावेदन दिन सक्ने: (१) प्रशासकीय पुनरावलोकनको निर्णय भएकोमा सो मितिले र प्रशासकीय पुनरावलोकन नहुने विषयमा कारण परेको मितिले चित्त नबुझे पक्षले ६० दिनिभित्र सम्बन्धित जिल्ला अदालतमा पुनरावेदन दिन सक्नेछ ।

(२) जिल्ला अदालतले गरेको निर्णय अन्तिम हुने छ ।

परिच्छेद -१४

गैरकर राजश्व

४३. **सेवा शुल्क तथा दस्तुर:** नगरपालिकाले संविधानको अनुसूची ८ बमोजिमका क्षेत्र र बिषयमा आफूले पुर्याएको सेवा वापत सेवा शुल्क तथा दस्तुर लगाई उठाउन सक्नेछ ।

४४. **पर्यटन शुल्क:** (१) नगरपालिकाले आफै निर्माण गरेको पर्यटकीय स्थल, पर्यटन व्यवसाय र पर्यटकीय क्रियाकलापमा पर्यटन शुल्क लगाई उठाउन सक्ने छ। पर्यटकीय क्षेत्रमा उपलब्ध गराएको सेवाको लागत सञ्चालन र सभार खर्चलाई आधार मानि पर्यटन शुल्क लगाउनु पर्ने छ ।

(२) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएता पनि नगरपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्र पर्यटक प्रवेश गरेको आधारमा मात्र पर्यटन शुल्क लगाइने छैन ।

४५. **सवारी साधन पार्किंग शुल्क :** नगरपालिकाले आफूले निर्माण वा व्यवस्था गरेको सवारी साधन पार्किंग स्थलमा सवारी साधन पार्किंग शुल्क लगाई उठाउन सक्ने छ । तर नेपाल सरकार र प्रदेश सरकारले निर्माण गरेका राष्ट्रिय र प्रदेशस्तरका राजमार्गको छेउछाउ वा पेटिमा पार्किंग शुल्क उठाउन सक्ने छैन ।

४६. **बहाल विटौरी शुल्क:** नगरपालिकाले सार्वजनिक, स्थानीय सरकारको नाममा रहेको र ऐलानी जग्गा र त्यस्ता जग्गामा रहेका पोखरी, हाटबजार, प्रदर्शनीस्थल र ती ठाउँमा राख्न अस्थायी अनुमति दिएका पसलमा बहाल विटौरी शुल्क लगाई उठाउन सक्नेछ ।

४७. **जडीबुटी, कवाडी र जीवजन्तु शुल्क :** नगरपालिकाले जडीबुटी, कवाडी र जीवजन्तुको कारोवारमा शुल्क लगाई उठाउन सक्नेछ ।

४८. **केवलकार शुल्क:** (१) नगरपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्र संचालन भएका केवलकारमा शुल्क लगाई उठाउन सक्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको शुल्क केवलकार संचालकले प्रवेश टिकटमा नै समावेश गरी संकलन गर्नुपर्ने छ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम संकलन गरेको शुल्क संकलन गरेको महिना पछिको महिनाको २५ दिन भित्र विवरणसाथ कर एकाइमा दाखिला

गर्नुपर्नेछ ।

४९. **डुंगा परिवहन (बोट सेवा) शुल्क:** नगरपालिकाले आफ्नो क्षेत्र भित्र संचालन भएका डुंगा परिवहन(बोट सेवा) मा शुल्क लगाई उठाउन सक्नेछ ।

५०. **अन्य शुल्क लगाउन सक्ने:** (१) नगरपालिकाले अनुसूची २ मा उल्लिखित बिषय र क्षेत्रमा शुल्क लगाई उठाउन सक्नेछ ।

(२) स्थानीय सरकारले संविधान र अन्तर सरकारी वित्तीय व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को विपरित नहुने गरी आफूले प्रदान गरेको सेवा, सुविधा र व्यवस्थापन गरेका थप वा नयाँ क्षेत्र वा विषयमा शुल्क लगाउन सक्नेछ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम सेवा शुल्क लगाउने वा त्यसको दरमा हेरफेर गरेको कुराको विवरण स्थानीय सरकारले त्यस्तो निर्णय भएको मितिले सात कार्य दिनभित्र नगरसभाको बैठक चलेको समयमा सभामा र त्यस्तो बैठक नचलेको समयमा त्यस पछि वस्ने सभाको पहिलो बैठकमा पेश गर्नुपर्नेछ ।

५१. **छुट वा मिनाहा:** (१) नगरपालिकाले खास अवस्थामा यस ऐन बमोजिम लाग्ने वा लागेको गैरकर राजश्वमा आधार र कारण खुलाई आंशिक वा पूर्ण रूपमा छुट दिन वा मिनाहा गर्न सक्नेछ। यसरी छुट दिँदा समान अवस्थाका सबै करदातालाई समान व्यवहार गरिनेछ ।

(२) नेपाल सरकार वा प्रदेश सरकारले कुनै परियोजना वा विकास कार्यका लागि खास सामाग्री, कारोवारमा कर नलाग्ने व्यवस्था गरेकोमा स्थानीय सरकारले तत् तत् सरकारसंग समन्वय गरी कर छुट सम्बन्धी सो व्यवस्थाको पालना गर्ने गराउने छ ।

(३) उपदफा (१) बमोजिम गैरकर राजश्वमा छुट वा मिनाहा दिएको विवरण नगरसभाको बैठक चलेको समयमा सभामा र सभाको बैठक नचलेको समयमा त्यस पछि वस्ने सभाको पहिलो बैठकमा पेश गर्नुपर्नेछ ।

परिच्छेद - १५

समन्वय सम्बन्धी व्यवस्था

५२. नेपाल सरकारसँग समन्वय : (१) नगरपालिकाले संघीय कानून वा यस ऐन बमोजिम असूल उपर गर्नु पर्ने कर वा गैरकर राजश्व असूल गर्न एकद्वार प्रणाली अपनाउन सक्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको एकद्वार प्रणाली अपनाउन नगरपालिका वा नगरपालिकाले अधिकार सुम्पेको अधिकृत वा कर अधिकृतले नेपाल सरकार वा नेपाल सरकारले सो प्रयोजनका लागि अधिकार सुम्पेको अधिकृतसँग समन्वय गरी आवश्यक व्यवस्था गर्न सक्नेछ ।

(३) नगरपालिकाले संविधानको साझा सूचीमा रहेका बिषयसँग सम्बन्धित कर वा गैरकर राजश्वका आधार र दर वा कर प्रशासनका सम्बन्धमा नेपाल सरकारसँग समन्वय गर्न सक्नेछ ।

(४) उपदफा (२) र (३) बमोजिमको व्यवस्था अन्तर्गत समन्वय गरी टुंगोमा पुगिएका बिषयहरू यस ऐनमा परे सरह मानिने छ र ती व्यवस्थाका हकमा यस ऐनमा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि सोहीअनुसार कार्यान्वयन गर्नु पर्नेछ ।

५३. प्रदेश सरकारसँग समन्वय: (१) नगरपालिकाले प्रदेश कानून वा यस ऐन बमोजिम असूल उपर गर्नु पर्ने कर वा गैरकर राजश्व असूल गर्न एकद्वार प्रणाली अपनाउन सक्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको एकद्वार प्रणाली अपनाउन **नगरपालिका** वा **नगरपालिकाले** अधिकार सुम्पेको अधिकृत वा कर अधिकृतले नेपाल सरकार वा नेपाल सरकारले सो प्रयोजनका लागि अधिकार सुम्पेको अधिकृतसँग समन्वय गरी आवश्यक व्यवस्था गर्न सक्नेछ ।

(३) नगरपालिकाले संविधानको साझा सूचीमा रहेका बिषयसँग सम्बन्धित कर वा गैर कर राजश्वका आधार वा दर वा कर प्रशासनका सम्बन्धमा प्रदेश सरकारसँग समन्वय गर्न सक्नेछ ।

(४) उपदफा (२) र (३) बमोजिमको व्यवस्था अन्तर्गत समन्वय गरिएका बिषयहरू यस ऐनमा परे सरह मानिने छ र ती व्यवस्थाका हकमा यस

- ऐनमा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि सोही अनुसार कार्यान्वयन गर्नुपर्नेछ ।
५४. केन्द्रीय बैंकसँग समन्वय: नगरपालिकाले कर र गैरकर राजश्व संकलनका सम्बन्धमा केन्द्रीय बैंक (नेपाल राष्ट्र बैंक) सँग समन्वय गरी आवश्यक व्यवस्था गर्न सक्नेछ ।
५५. अन्य निकाय, कार्यालय र संस्थासँग समन्वय: नगरपालिका वा सोको कुनै अधिकृतले कर तथा गैरकर राजश्वसँग सम्बन्धित बिषयमा नेपाल सरकार र प्रदेश सरकार अन्तर्गतका सरकारी निकाय, बैंक वा संस्थासँग समन्वय गर्न सक्नेछ ।

परिच्छेद –१६

राजस्व प्रस्ताव तर्जुमा तथा सूचना सम्बन्धी व्यवस्था

५६. राजस्व सम्बन्धी नयाँ प्रस्ताव: नगरपालिकाले कर तथा गैरकर सम्बन्धि नयाँ कर प्रस्ताव तयार गर्दा सरोकारवाला सँग परामर्श गर्नुपर्ने छ ।
५७. सूचना सार्वजनिक गर्नु पर्ने: (१) यस कानून बमोजिम नगरपालिकाले लगाएको कर र गैरकर राजश्व उठाउने कार्यालयको प्रमुखले सो कर र राजश्वका दर र त्यसमा भएको हेरफेर सम्बन्धी सूचना सर्वसाधारणको लागि सार्वजनिक गर्नुपर्नेछ ।

(२) नगरपालिकाले उपदफा (१) बमोजिमका कर, राजश्वका दर र त्यसमा भएको हेरफेर समेत मिलाई नगरपालिकाको वेभसाइटमा राख्ने व्यवस्था मिलाउनु पर्नेछ ।

(३) स्थानीय सरकारले कर र राजश्वका दर र हेरफेर सम्बन्धी विवरण केन्द्रीय सूचना प्रणालीमा समेत राख्ने प्रयोजनका लागि नेपाल सरकार अर्थ मन्त्रालय वा सो मन्त्रालयले तोकेको कार्यालयलाई उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।

परिच्छेद -१७

विविध

५८. विद्युतीय माध्यमको प्रयोग गर्न सक्ने: यस ऐनमा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि नगरपालिकाले विद्युतीय माध्यम (अनलाइन) बाट करदातालाई सूचना दिने, करदाताले आफ्नो विवरण र प्रमाण पेश गर्ने, कर लगायतको तिर्नु बुझाउनु पर्ने रकम दाखला गर्ने एवं कर वा त्यस्तो रकम बुझाएको रसिद दिने लगायतका कर सम्बन्धी अन्य काम कारवाही गर्न सकिने व्यवस्था गर्न सक्नेछ ।
५९. ठेक्कामा लगाउन नपाइने: नगरपालिकाले आफूले असुल गर्नुपर्ने कुनै कर वा राजस्व ठेक्कालगाई उठाउन पाइने छैन ।
६०. अनुसूचीमा हेरफेर: नगर कार्यपालिकाले यस ऐनको अनुसूचीमा आवश्यक हेरफेर गर्न सक्नेछ र त्यसरी गरिएको हेरफेरको सूचना सभाको बैठक बसेको भए बैठकमा र तत्काल बैठक नबसेको भए त्यस पछि बस्ने सभाको पहिलो बैठकमा पेश गर्नु पर्नेछ ।
६१. कागजातको ढाँचा: (१) यो ऐन र यस ऐन अन्तर्गत बनेको निर्देशिकामा उल्लेख नभएको वा नतोकिएको कुनै विवरण, ढाँचा, तरीका वा जानकारी सम्बन्धमा आवश्यक व्यवस्था गर्न उपयुक्त देखिएमा नगरपालिकाले आदेश वा सूचना जारी गरी आवश्यक व्यवस्था गर्न सक्ने छ ।
(२) उपदफा (१) बमोजिमका आदेश वा सूचना सर्वसाधारणको जानकारीको लागि नगरपालिकाको कार्यालय सूचना पाटी, वेभसाइट र स्थानीय पत्रपत्रिकाको माध्यमबाट उपलब्ध गराउन सकिने छ ।
६२. सूचना तामेली रीत पुगेको मानिने: (१) यस ऐन बमोजिम दिनु पर्ने म्याद, सूचना वा कागजात देहाय बमोजिम बुझाए वा पठाएमा सम्बन्धित व्यक्तिलाई बुझाएको वा दिइएको मानिनेछ :
- (क) सम्बन्धित व्यक्तिलाई नै बुझाएको,
(ख) निजको परिवारको उमेर पुगेको सदस्यलाई बुझाएको,
(ग) निजको कानून व्यवसायी वा लेखापाललाई बुझाएको,
(घ) नावालिगको हकमा संरक्षक वा माथवर व्यक्तिलाई बुझाएको,

(ड) कार्यालय संस्था वा निकायको हकमा प्रबन्धक वा प्रशासकीय प्रमुखलाई बुझाएको ।

(च) करदाताको ठेगानामा हुलाकबाट रजिष्ट्री गरी पठाएको ।

(२) कर एकाईको अधिकृतको नाम र पद खुल्ने गरी दस्तखत गरिएको, कम्प्यूटर प्रविधिबाट इनस्क्रीप्ट वा इनकोड गरिएको, छाप लगाइएको वा सो कागजातमा लेखी यस ऐन बमोजिम जारी गरिएको, तामेली गरिएको वा दिइएको कागजातलाई रीतपूर्वकको मानिनेछ ।

६३. **कागजातको अभिलेख राख्ने:** (१) यस ऐन बमोजिम कर बुझाउनु पर्ने दायित्व भएको प्रत्येक व्यक्ति वा करदाताले देहाय बमोजिमका आवश्यक कागजातहरू सुरक्षित गरी राख्नुपर्नेछ ।

(क) यस ऐन बमोजिम नगरपालिकामा पेश गर्नुपर्ने कागजात र सोलाई पुष्ट्याई गर्ने सूचना तथा कागजात ।

(ख) कर निर्धारण गर्न सघाउ पुर्याकउने कागजातहरू ।

(ग) खर्च कट्टी गर्नु पर्ने भए सोलाई पुष्ट्याई गर्ने कागजात ।

(२) नगरकार्यपालिकाले लिखित रुपमा सूचना जारी गरी अन्यथा तोकेकोमा बाहेक यस दफा बमोजिमका कागजातहरू सम्बन्धित आय बर्ष समाप्त भएको मितिले कम्तिमा ४ वर्षको अवधिसम्म सुरक्षित राख्नुपर्नेछ ।

६४. **अदालतलाई भए सरहको अधिकार हुने:** यस ऐनको प्रयोजनको लागि नगरपालिकाको अधिकार प्राप्त अधिकृतलाई सम्बन्धित व्यक्तिलाई झिकाउने, बयान, गराउने, प्रमाण बुझ्ने र लिखतहरू पेश गर्न लगाउने सम्बन्धमा प्रचलित नेपाल कानून बमोजिम अदालतलाई भए सरहको अधिकार हुनेछ ।

६५. **आदेश वा निर्देशन दिन सक्ने :** संघीय र प्रदेश सरकारले कर प्रशासनलाई प्रभावकारी बनाउन नेपालको संविधान र संघीय तथा प्रदेश सरकारको कर सम्बन्धी कानून र यो ऐनको प्रावधानलाई कार्यान्वयन गर्न गराउन आवश्यक आदेश वा निर्देशन दिन सक्नेछ । यस्तो आदेश वा निर्देशन पालना गर्नु नगर कार्यपालिकाको कर्तव्य हुनेछ ।

६६. **कर अधिकृतको परिचय पत्र:** कर एकाईमा काम गर्ने प्रत्येक कर अधिकृत र अन्य कर्मचारीले परिचय पत्र आफ्नो साथमा राख्ने, काम गर्ने समयमा लगाउने

र कर्तव्यपालनाको सिलसिलामा परिचय पत्र सम्बन्धित व्यक्तिलाई देखाउनु पर्नेछ ।

६७. **विभागीय कारवाही र सजाय हुने:** (१) कर अधिकृत वा कर प्रशासनसँग सम्बन्धित कुनै कर्मचारीले कर तिर्नु बुझाउनु पर्ने दायित्व भएको व्यक्ति वा करदातालाई हानि नोक्सानी पुर्याउने, करको दायित्व घटीबढी गर्ने, समान अवस्थामा करदाता बीच असमान व्यवहार गर्ने, कुनै करदातालाई अनुचित फाइदा पुर्याउने वा करदाताबाट आफ्नो वा अरु कसैको निजी स्वार्थ पूर्ति गर्ने उद्देश्यले कुनै काम गरेमा वा कानून बमोजिम गर्नु पर्ने काम समयमा नगरी दुख वा हैरानी दिएमा सम्बन्धित व्यक्तिले नगरपालिकाको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत समक्ष उजुर गर्न सक्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम उजुर परेमा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले आवश्यक छानबिन गरी सम्बन्धित कर्मचारीको सेवा सम्बन्धी कानून बमोजिम आफूलाई कारवाही गर्ने अधिकार भएको विषयमा आफैले विभागीय कारवाही गर्ने र कारवाही गर्ने अधिकार नभएको विषयमा विभागीय कारवाहीको लागि अधिकारप्राप्त अधिकारी समक्ष रायसाथ पेश गर्नेछ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम छानबिन गर्दा प्रचलित कानून बमोजिम अनुचित कार्य गरेको कुरा खुल्न आएमा अधिकार प्राप्त अधिकारीले आवश्यक कारवाही गर्न सक्नेछ ।

(४) उपदफा (३) बमोजिम छानबिन र कारवाही गर्दा प्रमाण नष्ट हुन सक्ने भएमा कार्यकारी अधिकृतले त्यस्तो कर अधिकृत वा अन्य कर्मचारीलाई सम्बन्धित सेवा सम्बन्धी कानून बमोजिम निलम्बन गर्न सक्नेछ ।

(५) उपदफा (२) बमोजिम छानबिन गर्ने अवधि भर सो अधिकृतलाई कर अधिकृतको जिम्मेवारीबाट अलग राखिने छ ।

(६) उपदफा (३) बमोजिमको छानबिन गर्ने र कर अधिकृतको जिम्मेवारीबाट अलग राख्ने अवधि तीन महिना भन्दा बढी हुने छैन ।

६८. **पुरस्कृत गर्न सक्ने:** (१) नगरपालिकाले यथार्थपरक र विश्वासनीय रूपमा तथा कानूनले तोकेको म्याद भित्र कर विवरण बुझाउने, लागेको कर दाखीला गर्ने र कर अधिकृतले अनुरोध गरेका सूचना उपलब्ध गराउने तीन जना करदातालाई प्रत्येक

वर्ष पुरष्कार दिने व्यवस्था गर्न सक्ने छ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम दिइने पुरष्कार सम्बन्धी अन्य व्यवस्था नगरपालिकाले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ ।

६९. **म्याद, हदम्याद नजाने** : यस ऐनमा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए पनि यस ऐन बमोजिम म्याद वा हदम्याद गणना गर्दा देहायको अवधि बाहेक गरी गणना गरिनेछ ।

(क) अदालतबाट स्थगन वा कर अधिकृत वा अन्य सरकारी निकायबाट रोक्का वा स्थगन भएको अवधि,

(ख) पुनरावेदन गरेकोमा पुनरावेदन तहको अन्तिम निर्णय भएको जानकारी प्राप्त नभएसम्मको अवधि

७०. **निर्देशिका वा दिग्दर्शन (म्यानुयल) बनाउने अधिकार**: यस ऐन बमोजिमको काम प्रभावकारी रूपमा गर्न नगरपालिका वा नगरपालिकाले अख्तियारी दिएको अधिकारीले आवश्यक निर्देशिका वा दिग्दर्शन बनाउन सक्नेछ ।

अनुसूची-१

(दफा १० उपदफा (४) को (घ) संग सम्बन्धित

हासकट्टी गर्ने तरीका

यस ऐन वमोजिम सम्पत्तिको हासकट्टी गर्ने तरीका समान कट्टी तरीका (युनिफर्म चार्ज मेथड) को फिक्सड इन्स्टालमेण्ट मेथड अनुसार हुनेछ। यसको गणना देहाय वमोजिम गर्नुपर्नेछ।

सुत्र:

हासकट्टी रकम = सम्पत्तिको प्रारम्भिक मूल्य - अनुमानित शेष मूल्य
सम्पत्तिको आयु (बर्ष)

उदाहरण:

कुनै सम्पत्तिको मूल्य शुरुमा रु.१००००००।- छ। यसको आयु २० बर्ष छ। २० बर्ष पछि यो सम्पत्ति बिक्री गर्दा रु.२०००००।- आउंछ भने यसको प्रति बर्ष हासकट्टी रकम निम्नानुसार हुन्छ।

$$\begin{aligned} \text{हासकट्टी रकम} &= १०००००० - २००००० \\ & २० \\ &= ८००००० \\ & २० \\ &= ४००००। \end{aligned}$$

प्रतिवर्ष रु. ४००००।- हासकट्टी खर्च घटाउन पाइन्छ।

अनुसूची-२

(दफा ५० को उपदफा (१) संग सम्बन्धित)

स्थानीय सरकारले शुल्क लगाई उठाउन सक्ने विषय क्षेत्र

१. खानेपानी, धारा, पोखरी र घाट
२. बिजुली
३. टेलिफोन
४. वातावरण, फोहरमैला व्यवस्थापन, सरसफाई र ढल व्यवस्थापन ।
५. शौचालय, स्नान गृह
६. सार्वजनिक पार्क
७. हाटबजार
८. पशु बधशाला
९. अतिथि गृह र छात्रवास
१०. अचल सम्पत्ति मुल्यांकन शुल्क
११. मर्मत सुधार (आफूले निर्माण गरेका यस अनुसूचीमा उल्लिखित साधन र सुविधाको मर्मत सुधारमा लाग्ने खर्च सम्बन्धी)

आज्ञाले

दिपेन्द्र पौडेल

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

